

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Миграциони профил Републике Србије за 2013. годину

Скраћенице

АП	Аутономна покрајина
БиХ	Босна и Херцеговина
ДР Конго	Демократска Република Конго
ЕУ	Европска унија
ИРЛ	Интерно расељена лица
ИОМ	Међународна организација за миграције
ИЦМПД	Међународни центар за развој миграционих политика
НСЗ	Национална служба за запошљавање
РЗС	Републички завод за статистику
САД	Сједињене Америчке Државе
СГП	Станица граничне полиције
СР Немачка	Савезна Република Немачка
СРЈ	Савезна Република Југославија
СФРЈ	Социјалистичка Федеративна Република Југославија
УАЕ	Уједињени Арапски Емирати
УГП	Управа граничне полиције

САДРЖАЈ

Скраћенице.....	2
УВОД.....	4
Б1: Општа прекогранична покретљивост	5
1.1. Издавање виза	5
1.2. Прекогранична покретљивост која не спада у миграције	10
Б2: Међународне миграције, одобрења привременог боравка, стално настањена популација и натурализација	11
2.1. Имиграција	11
2.2. Одобрење привременог боравка.....	12
2.3. Странци стално настањени у Републици Србији	17
2.4. Радна имиграција.....	19
2.5. Страни студенти	27
2.6. Стицање држављанства	28
2.7. Емиграција.....	30
Б3: Статистика која се односи на превенцију илегалног уласка и боравка.....	35
3.1. Спречавање илегалног уласка у Републику Србију.....	35
3.2. Враћање лица која илегално бораве у Републици Србији.....	37
3.3. Трговина људима.....	41
Б4: Статистике о присилним миграцијама и међународној заштити	47
4.1. Тражиоци азила	47
4.2. Одлуке првостепеног органа о захтевима за азил.....	50
4.3. Одлуке другостепеног органа по изјављеној жалби на одлуке о захтевима за азил.....	51
4.4. Одлуке на основу управних спорова.....	51
4.5. Повратници по споразуму о реадмисији	51
4.6. Избеглице према Закону о избеглицама	57
4.7. Интерно расељена лица (ИРЛ)	60
Б5: Статистика о унутрашњим миграцијама	63
Б6. Закључак.....	65
Прилог 1: Листе табела и графикана	67
Табеле	67
Графикони.....	69

УВОД

Миграциони профил Републике Србије усвојен је по први пут Закључком 05 Број: 019-1074/2012 на седници Владе Републике Србије која је одржана 23. фебруара 2012. године, што је означило значајан корак у изградњи механизма за праћење миграционих кретања и успостављање система за прикупљање података о мигрантима. Миграциони профил представља документ који обједињује податке о свим категоријама миграната у земљи, разврстане у складу са Уредбом 862/2007 Европског парламента и Савета од 11. јула 2007. године о Статистици Заједнице о миграцији и међународној заштити, као и опис и анализу свеукупног стања миграција у Републици Србији. Израда Миграционог профила и његово редовно ажурирање била је обавеза Републике Србије из Мапе пута за визну либерализацију, али и специфични циљ Стратегије за управљање миграцијама („Службени гласник РС”, број 59/09).

Основна идеја Миграционог профила да служи као инструмент који ће помоћи државним актерима у планирању адекватних миграционих политика, као и представницима цивилног друштва и академске заједнице у анализи актуелних миграционих токова. До сада су урађени Миграциони профили за 2010. годину, за 2011. годину и за 2012. годину. Редовно годишње ажурирање омогућава бољи увид у укупно стање миграција у земљи. Овај документ има за циљ да обезбеди надлежним органима у Републици Србији увид у релевантне миграционе трендове и последично омогући развој политика и усвајања потребних прописа у области управљања миграцијама.

У априлу 2013. године, Комесаријат за избеглице и миграције, уз помоћ Инструмента за техничку помоћ и размену информација (ТАИЕКС) Генералне дирекције Европске комисије за проширење, је организовао радионицу „Миграциони профил: од прикупљања података до креирања политика“ у Београду. На радионици је учествовало преко 100 учесника из земаља региона и држава чланица ЕУ.

Експерти држава чланица ЕУ, ИОМ-а и ИЦМПД-а представили су Миграциони профил као средство за стратешки развој политика, најновије трендове у области управљања миграцијама, промовисали миграционе политике засноване на доказима и дискутовали о постојећим механизмима прикупљања и размене података. Представници држава из региона презентовали су своје националне оквире за управљање миграцијама. Посебна пажња посвећена је разматрању начина како прикупљање података може да унапреди креирање политика. С обзиром на широк круг заинтересованих актера у формулисању политика у области миграција, организације цивилног друштва и академска заједница представиле су своју улогу у обликовању свеобухватних миграционих политика. По оцени учесника, радионица представља веома успешну плаформу за остваривање регионалне сарадње у домену управљања миграцијама.

Б1: Општа прекогранична покретљивост

1.1. Издавање виза

Уредба ЕУ о визним прописима (Уредба Европског парламента и Савета (ЕЗ) број 810/2009), регулише начин издавања виза, као и извештавања о издавању виза. Према овој уредби, издавање виза потребно је пратити одвојено за тип виза А и Ц.¹ У Републици Србији за сада није могуће пратити издавање виза на овај начин.

У току 2013. године забележен је пораст издатих виза у односу на претходну годину. Док је у 2012. години издато 9.294 виза, у 2013. години издате су укупно 14.402 визе. Највећи број виза издат је држављанима Кине (3.222, односно 15,13%), Либије (2.269, односно 10,66%) и Индије (1.049, односно 4,93%).

Према евиденцији Министарства унутрашњих послова, у току 2013. године издато је око 400 виза на граничним прелазима.

Табела 1: Издате визе у 2013. години према држављанству и полу подносиоца захтева за визу

Држављанство	Мушкарци	Жене	Укупно	%
Кина	2.015	1.207	3.222	15,13
Либија	1.759	510	2.269	10,66
Индија	797	252	1.049	4,93
Ирак	745	288	1.033	4,85
Бразил	500	478	978	4,59
Јужноафричка Република	548	377	925	4,34
Азербејџан	698	161	859	4,03
Алжир	508	189	697	3,27
Иран	530	114	644	3,02
Сирија	436	174	610	2,86
Египат	488	103	591	2,78
Молдавија	288	284	572	2,69
Грузија	374	148	522	2,45
Индонезија	207	227	434	2,04
Либан	320	109	429	2,01
Нигерија	308	87	395	1,85
Јерменија	193	149	342	1,61

Колумбија	142	171	313	1,47
Кувајт	278	17	295	1,39
Тајланд	133	162	295	1,39
Малезија	129	161	290	1,36
Филипини	118	151	269	1,26
Ангола	173	70	243	1,14
Мароко	125	118	243	1,14
Пакистан	147	40	187	0,88
Јордан	139	44	183	0,86
Бахреин	164	14	178	0,84
Палестина	138	33	171	0,80
Бангладеш	124	4	128	0,60
Венецуела	124	4	128	0,60
Перу	76	51	127	0,60
Гана	49	76	125	0,59
Тајланд	98	12	110	0,52
УАЕ	102	4	106	0,50
ДР Конго	71	28	99	0,46
Кенија	70	27	97	0,46
Узбекистан	43	52	95	0,45
Киргистан	48	36	84	0,39
Вијетнам	43	37	80	0,38
Судан	68	9	77	0,36
Монголија	30	35	65	0,31
Туркменистан	38	24	62	0,29
Парагвај	23	38	61	0,29
Доминиканска Република	15	43	58	0,27
Руска Федерација	18	39	57	0,27
Еквадор	27	28	55	0,26
Панама	28	20	48	0,23
Авганистан	34	12	46	0,22

Шри Ланка	35	10	45	0,21
Саудијска Арабија	40	4	44	0,21
Камерун	38	4	42	0,20
Хаити	34	8	42	0,20
Катар	17	16	33	0,15
Лаос	25	8	33	0,15
Оман	26	3	29	0,14
Таџикистан	19	8	27	0,13
Етиопија	18	8	26	0,12
Намибија	18	8	26	0,12
СР Немачка	14	12	26	0,12
Сенегал	19	7	26	0,12
Гвинеја	16	9	25	0,12
Јамајка	12	13	25	0,12
Уганда	16	9	25	0,12
Зимбабве	12	12	24	0,11
Јемен	20	3	23	0,11
Маурициус	7	15	22	0,10
Конго	19	2	21	0,10
Непал	17	4	21	0,10
Замбија	11	9	20	0,09
Италија	14	6	20	0,09
Обала Слоноваче	14	4	18	0,08
Украјина	4	14	18	0,08
Боцвана	9	8	17	0,08
Хрватска	9	8	17	0,08
Гватемала	8	7	15	0,07
Того	13	2	15	0,07
Габон	6	7	13	0,06
Чешка Република	8	5	13	0,06
Либерија	10	2	12	0,06

Танзанија	8	4	12	0,06
Хондурас	6	6	12	0,06
Мјанмар	7	4	11	0,05
Сомалија	7	4	11	0,05
Буркина Фасо	10	-	10	0,05
Мали	10	-	10	0,05
Мозамбик	9	1	10	0,05
Француска	5	5	10	0,05
Швајцарска	5	4	9	0,04
Бурунди	7	1	8	0,04
Ел Салвадор	7	1	8	0,04
Гамбија	4	2	6	0,03
Камбоџа	4	2	6	0,03
Тринидад и Тобаго	4	2	6	0,03
Тунис	5	1	6	0,03
Аустрија	4	1	5	0,02
Гвајана	5	-	5	0,02
Екваторијална Гвинеја	-	5	5	0,02
Малави	3	2	5	0,02
Мауританија	5	-	5	0,02
Руанда	3	2	5	0,02
Свазиленд	5	-	5	0,02
Сиера Леоне	5	-	5	0,02
Антигва и Барбуда	3	1	4	0,02
Гренада	3	1	4	0,02
Грчка	3	1	4	0,02
Еритреја	3	1	4	0,02
Нигер	4	-	4	0,02
Никарагва	3	1	4	0,02
Свети Китс и Невис	2	2	4	0,02
Холандија	2	2	4	0,02

Бахами	1	2	3	0,01
Велика Британија	3	-	3	0,01
Мадагаскар	-	3	3	0,01
Папуа Нова Гвинеја	3	-	3	0,01
Свети Тома и Принцип	3	-	3	0,01
Суринам	3		3	0,01
Џибути	2	1	3	0,01
Белизе	2	-	2	0,01
Бенин	2	-	2	0,01
Гвинеја Бисао	2	-	2	0,01
Зеленортска Острва	2	-	2	0,01
Канада	1	1	2	0,01
Коморска Острва	2	-	2	0,01
Лесото	1	1	2	0,01
Свети Винсент и Гренандини	1	1	2	0,01
Словенија	1	1	2	0,01
Фиџи	2	-	2	0,01
Чад	2	-	2	0,01
Доминика	1	-	1	0,00
Казахстан	1	-	1	0,00
Микронезија	-	1	1	0,00
Норвешка	1	-	1	0,00
Самоа	1		1	0,00
Света Луџија	-	1	1	0,00
Централна Афричка Републка	1	-	1	0,00
Шпанија	-	1	1	0,00
Без држављанства	280	175	455	2,14
Укупно	14.402	6.892	21.294	100

Извор: Министарство спољних послова

Као и претходне године, тренутне евиденције у Министарству спољних послова не омогућавају разликовање издатих виза према типу¹, па се не може знати за које сврхе су издате.

1.2. Прекогранична покретљивост која не спада у миграције

Према подацима Министарства унутрашњих послова у 2013. години регистровано је преко 25 милиона улазака у Републику Србију и преко 24 милиона излазака из Републике Србије, од чега је већи број улазака и излазака регистрован код страних држављана.

Табела 2: Прекогранична покретљивост у Републици Србији у 2013. години

	Број лица која су ушла у Републику Србију	Број лица која су изашла из Републике Србије
Држављани Републике Србије	9.874.391	10.773.174
Страни држављани	15.694.877	13.743.783
Укупно	25.569.268	24.516.957

Извор: Министарство унутрашњих послова

Код наведених података, као и претходне године, није могуће даље разврставати прекограничну покретљивост према сврси уласка у Републику Србију, већ је могуће само регистровање укупног број лица која су ушла у Републику Србију и из ње изашла, на било ком граничном прелазу.

¹ Поред визе типа А која представља аеродромски транзит, ту је и обична транзитна виза типа Б, а уз визу типа Ц за краћи боравак, ту је и виза типа Д за привремену боравак (чл. 15 Закона о странцима РС).

Б2: Међународне миграције, одобрења привременог боравка, стално настањена популација и натурализација

2.1. Имиграција

Члан 2. Закона о управљању миграцијама („Службени гласник РС”, број 107/12). дефинише имиграцију као спољну миграцију у Републику Србију која траје или се очекује да ће трајати дуже од 12 месеци. Оваква дефиниција и праћење имиграције усклађено је са Уредбом ЕУ 862.

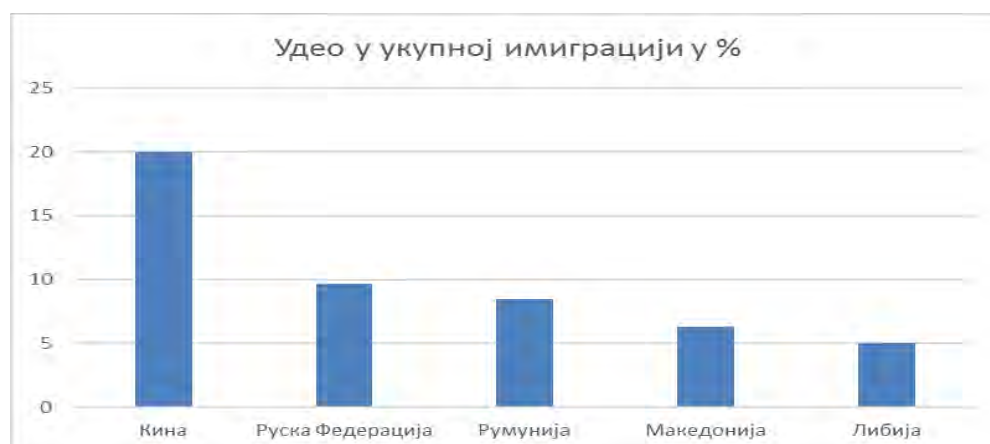
У 2012. и 2013. години државе из којих је долазио највећи број имиграната биле су Кина, Руска Федерација, Румунија, Македонија и Либија. Међу имигрантима у 2012. години је и даље највећи број држављана Кине (21,07%), затим Руске Федерације (12,29%) након чега следе Румунија, Македонија и Либија (мање од 10%), док су се у 2013. години ти проценти незнатно смањили у односу на 2012. годину - Кина (20%), затим Руска Федерација (9,7%) након чега следе Румунија, Македонија и Либија (мање од 10%). У 2013. години укупна имигрантска популација у Републици Србији износи 28.641 лица.

Табела 3: Државе чији су држављани најбројнији у имигрантској популацији у Републици Србији у 2012. и 2013. години

Држављанство	2012.	2013.
	Удео у укупној имиграцији у%	Удео у укупној имиграцији у%
Кина	21,07	20,0
Руска Федерација	12,29	9,7
Румунија	9,37	8,5
Македонија	6,90	6,3
Либија	4,20	5,0
Укупно	50,83	49,5

Извор: Министарство унутрашњих послова

Графикон 1: Имигранти у Републици Србији 2013. године према држављанству

Извор: Министарство унутрашњих послова

У 2012. години је једино код имиграната из Румуније изразито висок проценат жена (84,55%), из Македоније је учешће жена у укупној популацији 61,93%, из Руске Федерације 56,02%, док су у случају имигрантске популације из Кине и Либије жене заступљене са мање од 50% (43,78% и 42,01%). Исти тренд се наставља у 2013. години, велики проценат женске имигрантске популације је из Румуније (81,4%), затим из Руске Федерације (69,6%), из Македоније 60%, а из Кине и Либије женска имигрантска популација је заступљена са мање од 50%.

Табела 4: Најбројнија имигрантска популација у Републици Србији у 2012. и 2013. години, према држављанству и полу

Држављанство	2012.		2013.	
	Укупно	Од тога жене (у%)	Укупно	Од тога жене (у%)
Кина	5.821	43,78	6.828	42,9
Руска Федерација	3.378	56,02	3.290	69,6
Румунија	2.590	84,55	2.886	81,4
Македонија	1.907	61,93	2.152	60,0
Либија	1.156	42,01	1.688	40,7

Извор: Министарство унутрашњих послова

2.2. Одобрење привременог боравка

Закон о странцима у члану 24. одређује да боравак који се одобрава странцима може бити боравак до 90 дана, привремени боравак или стално настајење. Привремени боравак може да се одобри странцу који намерава да борави у Републици Србији дуже од 90 дана због следећих разлога:

- 1) рада, запошљавања, обављања привредне или друге професионалне делатности;
- 2) школовања, студирања или специјализације, научно-истраживачког рада, практичне обуке, учествовања у програмима међународне размене ученика или студената, односно другим научно-образовним активностима;
- 3) спајања породице;
- 4) других оправданих разлога у складу са законом или међународним уговором (члан 26. Закона о странцима).

У 2013. години издато је 6.696 одобрења привременог боравка први пут. Највећи број одобрења привременог боравка први пут издат је држављанима Кине (12,9%), Руске Федерације (12,4%) и Либије (10,5%) док су остала лица из држава региона, али и из Италије и Грчке.

Табела 5: Лица којима је издато одобрење за привремени боравак први пут, према држављанству у 2013. години

Држављанство	2013.	
	Број издатих одобрења	Удео у укупном броју издатих одобрења (%)
Кина	865	12,9
Руска Федерација	834	12,4
Либија	699	10,5
Грчка	325	4,9
БиХ	297	4,4
Македонија	285	4,2
Хрватска	254	3,8
Италија	233	3,6
Црна Гора	198	2,9
Остало	2.706	40,4
Укупно	6.696	100

Извор: Министарство унутрашњих послова

У односу на 2012. годину када је издато 6.893 одобрења за привремени боравак први пут, у 2013. години тај број износи 6.696.

Разврставањем по основи одобрења, примећује се да је у 2012. години најчешћи основ за добијање привременог боравка био рад (46,17%), док је у 2013. години проценат по том основу мањи у односу на 2012. годину (37,9%), а најчешћи основ за добијање привременог боравка у 2013. години је спајање породице (42,6%). У 2013. години, школовање као основ одобрења је забележило раст у односу на 2012. годину (са 5,57% на 12,1%).

Табела 6: Одобрења привременог боравка издата први пут према основи одобрења, 2012. и 2013. година

Основа одобрења	2012.		2013.	
	Број	%	Број	%
Спајање породице	2.942	42,68	2.852	42,6
Рад	3.182	46,17	2.539	37,9
Школовање	384	5,57	810	12,1
Остало	385	5,58	495	7,4
Укупно	6.893	100	6.696	100

Извор: Министарство унутрашњих послова

Приликом разврставања по држављанству уочава се да је у 2013. години и даље највећи број држављана Кине који су дошли по основу рада. Када се упореде подаци из 2012. и 2013. године, може се приметити знатно повећање броја држављана Грчке у 2013. години. У односу на претходну годину, у 2013. години се међу првих десет држава, чији су држављани најбројнији међу онима који су добили одобрење привременог боравка по основу рада издатих први пут, налазе држављани Турске (5%) и Македоније (3,6%).

Табела 7: Одобрења привременог боравка на основу рада издата први пут 2012. и 2013. године, према држављанству

Држављанство	2012.		2013.	
	Број лица	%	Број лица	%
Кина	611	19,20	455	18,0
Грчка	170	5,34	249	9,8
Руска Федерација	189	5,93	211	8,3
Италија	374	11,75	148	5,8
Турска	-	-	126	5,0
БиХ	102	3,25	112	4,4
Хрватска	114	3,58	105	4,1
Македонија	-	-	92	3,6
УАЕ	244	7,66	-	-
Румунија	124	3,89	-	-
Остало	1.254	39,40	1.041	41,0
Укупно	3.182	100	2.539	100

Извор: Министарство унутрашњих послова

Када се ради о одобрењу привременог боравка издатих први пут на основу спајања породице, примећује се да је опао број држављана Кине (са 469 лица у 2012. години на 383 у 2013. години). Број држављана Либије је готово удвостручен (са 178 лица у 2012. години на 362 у 2013. години), док се код осталих бележи незнатно повећање само у апсолутним бројевима.

Табела 8: Одобрења привременог боравка на основу спајања породице издата први пут, 2012. и 2013. година

Држављанство	2012.		2013.	
	Број лица	%	Број лица	%
Руска Федерација	324	17,76	399	14,0
Кина	469	18,50	383	13,4
Либија	178	7,01	362	12,7
Македонија	164	6,50	175	6,1
БиХ	123	4,85	136	4,8
Хрватска	95	3,74	119	4,2
Остало	1.589	44,64	1.278	44,8
Укупно	2.942	100	2.852	100

Извор: Министарство унутрашњих послова

Када се ради о лицима којима је боравак одобрен по основу школовања, број се знатно повећао у односу на 2012. годину (са 384 у 2012. на 810 у 2013. години). Највећи број лица долази из Либије (28,5%) и Руске Федерације (5,4%).

Табела 9: Одобрења привременог боравка по основу школовања издата први пут, 2013. година

Држављанство	2013.	
	Бројлица	%
Либија	231	28,5
Руска Федерација	44	5,4
БиХ	41	5,1
Ангола	36	4,4
Словенија	33	4,1
Хрватска	20	2,5
Кина	16	2,0
Италија	13	1,6
Грчка	13	1,6
Македонија	9	1,1
Остало	354	43,7
Укупно	810	100

Извор: Министарство унутрашњих послова

Када се погледа полна структура лица којима је одобрен привремени боравак први пут, примећује се да нема значајније разлике у 2013. години у односу на 2012. годину. Мушкарци странци у Републици Србији доминантно бораве по основу рада (80,9%) и школовања (68,2%), док највећи број жена борави по основу спајања породице (63,3%)

Табела 10: Одобрења привременог боравка издата први пут према полу, за 2012. и 2013. годину

Основ одобрења	2012.			2013.		
	Мушкарци	Жене	Укупно	Мушкарци	Жене	Укупно
Рад	82,7	17,3	100	80,9	19,1	100
Спајање породице	35,2	64,8	100	36,7	63,3	100
Школовање	63,0	27,0	100	68,2	31,8	100

Извор: Министарство унутрашњих послова

Одобрења привременог боравка важећа на крају 2013. године укључују број издатих одобрења, али и одобрења која нису укинута или истекла. У 2013. години издато је укупно 20.848 одобрења привременог боравка. Највећи број одобрења издат је за држављане Кине (27,5%), док су држављани осталих држава заступљени са мање од 10%.

Табела 11: Одобрења привременог боравка важећа на крају 2013. године, према држављанству

Држављанство	Број лица	%
Кина	5.738	27,5
Руска Федерација	2.005	9,6
Македонија	1.319	6,3
Либија	1.396	6,7
Румунија	1.045	5,1
Хрватска	642	3,1
Италија	567	2,7
Грчка	561	2,7
Украјина	551	2,6
СР Немачка	517	2,5
БиХ	491	2,3
Црна Гора	425	2,0
Бугарска	385	1,8
Словенија	349	1,7
Гурска	329	1,6
Остало	4.528	21,8
Укупно	20.848	100

Извор: Министарство унутрашњих послова

Највећи број одобрења важећих на крају 2012. и 2013. године био је по основу спајања породице. У односу на 2012. годину број одобрења по основу спајања породице није се значајно променио (у 2012. години износио је 51,46% од укупног броја одобрења привременог боравка, а у 2013. години 51,6%).

Табела 12: Одобрења привременог боравка важећа на крају 2013. године, према основу

Врста основа одобрења	Број лица	%
Спајање породице	10.663	51,6
Рад	8.059	38,25
Школовање	1.417	6,8
Остало	709	3,4
Укупно	20.848	100

Извор: Министарство унутрашњих послова

Графикон 2: Одобрења привременог боравка важећа на крају 2012. године, према основу

Извор: Министарство унутрашњих послова

2.3. Странци стално настањени у Републици Србији

Закон о странцима прописује да стално настањење може да се одобри странцу:

- 1) који је до дана подношења захтева за стално настањење у Републици Србији боравио непрекидно дуже од пет година на основу одобрења за привремени боравак;
- 2) који је најмање три године у браку са држављанином Републике Србије или странцем који има стално настањење;²
- 3) малолетнику на привременом боравку у Републици Србији ако је један од родитеља држављанин Републике Србије или странац који има одобрено стално настањење, уз сагласност другог родитеља;
- 4) који је пореклом са територије Републике Србије (члан 37.).

У 2013. години у Републици Србији било је 7.793 стално настањених странаца, што представља континуитет у односу на 2012. годину када их је било 7.710. Међу стално настањеним странцима највећи број је из Румуније (20,9%), Руске Федерације (10,3%), Албаније (9,2%) и Македоније (7,1%).

² Браком се за потребе овог става Закона о странцима сматра само брачна заједница живота на територији Републике Србије. То за последицу има да се не може добити стално настањење на основу брака ако пар није живео три године на територији Републике Србије.

Табела 13: Странци стално настањени у Републици Србији у 2013. години, према држављанству

Држављанство	Број лица	%
Румунија	1.629	20,9
Руска Федерација	803	10,3
Албанија	719	9,2
Македонија	553	7,1
Украјина	408	5,2
СР Немачка	388	5,0
Пољска	372	4,8
Бугарска	335	4,3
Мађарска	294	3,8
Остало	2.292	29,4
Укупно	7.793	100

Извор: Министарство унутрашњих послова

Као и претходних година у 2013. години највећи број странаца је стално настањен по основу брака (79,40%), што представља незнатан раст у односу на 2012. годину. Остали основи су процентуално доста мање заступљени, али се уочава њихов постепени раст. Интерес Републике Србије и хуманитарни разлози као основ за настањење забележили су мали пад са 10,89% у 2012. години на 10,73% у 2013. години, док се порекло са територије Републике Србије као основ настањења смањило са 2,6% у 2012. години на 1,41% у 2013. години.

Табела 14: Странци стално настањени у Републици Србији према основу настањења у 2012. и 2013. години

Основ настањења	2012.		2013.	
	Број лица	%	Број лица	%
Боравак 10 година	105	1,36	164	2,10
Боравак 5 година	472	6,12	496	6,36
Брак	6.093	79,03	6.188	79,40
Интерес Републике Србије /хуманитарни разлози	840	10,89	836	10,73
Пореклом са територије Републике Србије	200	2,60	109	1,41
Укупно	7.710	100	7.793	100

Извор: Министарство унутрашњих послова

Графикон 3: Странци стално настањени у Републици Србији, према основу настањења у 2012. и 2013. години

Извор: Министарство унутрашњих послова

2.4. Радна имиграција

Привремени боравак по основу рада, запошљавања, обављања привредне или друге професионалне делатности, може да се одобри странцу:

- 1) коме је одобрено право на рад, или му је привремени боравак претходни услов за одобравање тог права, у складу са прописима којима је уређен рад странаца у Републици Србији;
- 2) који намерава да борави у Републици Србији дуже од 90 дана, ако испуњава друге услове прописане Законом о странцима, а није му потребна радна дозвола у смислу прописа којима је уређен рад странаца у Републици Србији (члан 30. Закона о странцима).

На крају 2013. године 12.430 странаца имало је одобрен привремени боравак по основу рада. Овај број представља знатно повећање у односу на 2012. годину када је 8.095 странаца боравило у Републици Србији по основу рада. Од укупног броја странаца највише је било држављана Кине (4.708, односно 36,7%).

Табела 15: Страни држављани који су у Републици Србији боравили по основу рада у 2013. години, према држављанству

Држављанство	Број лица	%
Кина	4.708	36,7
Руска Федерација	720	5,7
Италија	657	5,3
Грчка	587	4,8
Македонија	461	5,1
Румунија	452	3,6
Бугарска	395	3,2
Турска	382	3,1
Хрватска	361	2,8
БиХ	333	2,6
Остало	3.374	27,1
Укупно	12.430	100

Извор: Министарство унутрашњих послова

Област запошљавања страних држављана у Републици Србији регулисана је Законом о условима за заснивање радног односа са страним држављанима („Службени лист СФРЈ”, бр. 11/78 и 64/89, „Службени лист СРЈ”, бр. 42/92, 24/94 и 28/96 и „Службени гласник РС”, бр. 101/05). Страни држављанин може засновати радни однос ако има одобрење за стално настањење или одобрење за привремени боравак и ако добије одобрење за заснивање радног односа. Ово одобрење назива се радна дозвола и издаје је надлежна служба за запошљавање. Захтев за издавање овог одобрења за страног држављанина који има одобрење за привремени боравак подноси послодавац, а уколико је реч о лицу које има стално настањење, оно захтев подноси само.³

Број издатих радних дозвола странцима који имају привремени боравак у Републици Србији у последњих пет година је готово уједначен. Наиме, током 2009, 2010, 2011, 2012. и 2013. године, број издатих радних дозвола кретао се у распону од 2.490 (2009. година), 2.576 (2010. година), 2.573 (2011. година), 2.904 (2012. година) и 2.798 (2013. година). Ови показатељи говоре да нема већих одступања у броју издатих радних дозвола.

Како се број лица која имају радну дозволу односи само на особе које су према Закону о условима за заснивање радног односа са страним држављанима поднеле захтев за заснивање радног односа, процењује се да је број странаца који раде у Републици Србији далеко већи од броја издатих радних дозвола, јер се не односи на ангажовање странаца без заснивања радног односа, чланства у управним одборима и друге врсте ангажмана. Тиме се појашњава и разлика између броја одобрених боравака по основу рада од стране Министарства унутрашњих послова и броја издатих радних дозвола од стране Националне службе за запошљавање.

³ Уз захтев се прилаже: образложење о потреби за запошљавањем страног држављанина, копија пасоша са одобреним привременим боравком, доказ да је извршена пријава о слободном радном месту и доказ о уплати републичке административне таксе. Критеријум за добијање одобрења за заснивање радног односа је да се на евиденцији незапослених лица не налазе лица наведеног занимања, знања, вештина и радне способности.

Током 2013. године странцима са сталним боравком издате су 72 радне дозволе. Највећи број радних дозвола издат је лицима са држављанством Македоније (12), Руске Федерације (9), Немачке (6) и Италије (5). Од 72 радне дозволе, 36 радних дозвола су издате женама, од тога највише има држављанки Руске Федерације 22,22% и држављанки Македоније 13,88%.

У 2013. години издате су 2.798 радне дозволе странцима са привременим боравком, што представља значајно већи број у односу на број издатих радних дозвола странцима са сталним настањем (72). Највећи број радних дозвола издат је странцима из Руске Федерације (317, тј. 11,3%), Грчке (293, тј. 10,5%), Македоније (250, тј. 8,9%), Кине (206, тј. 7,4%). 26,4% дозвола издато је женама са страним држављанством, од чега највише држављанкама Руске Федерације и Македоније.

Странцима за привременим боравком у Републици Србији највише радних дозвола издато је у Филијали за град Београд 1.746 (62,7% од укупног броја издатих дозвола) и филијали Нови Сад 511 (18,4%).

Радне дозволе најчешће су издаване странцима са привременим боравком који су високообразовани (VII степен стручне спреме) 1.423 (50,9%), затим са IV степеном стручне спреме 369 (13,2%), а најмање са V и II степеном стручне спреме (3 дозволе). Процент високообразованих лица највећи је међу држављанима: Руске Федерације 235 лица (16,5%), Македоније 101 (7,1%) и држава које улазе у састав ЕУ (Грчка 133 (9,3%), Хрватска 69 (4,8%), СР Немачка 62 (4,4%), Италија 53 (3,7%), итд.). Процент лица са IV степеном стручне спреме највећи је међу држављанима: Кине 74 (20,1%), Македоније 47 (12,1%), Црне Горе 30 (8,7%) и БиХ 26 (7%).

Табела 16: Број издатих радних дозвола странцима са привременим боравком у 2013. години, према држављанству

Држављанство	Број радних дозвола
Руска Федерација	317
Грчка	293
Македонија	250
Кина	206
БиХ	156
Турска	148
Хрватска	131
Италија	121
Црна Гора	111
СР Немачка	88
Словенија	77
Украјина	76
Румунија	73
Велика Британија	69
Бугарска	57
Француска	55
Аустрија	50
САД	40
Азербејџан	35
Мађарска	33
Шпанија	33
Холандија	28

Пољска	25
Кореја	24
Израел	22
Белорусија	17
Чешка Република	17
Словачка	13
Швајцарска	13
Шведска	13
Кипар	12
Канада	11
Тајланд	11
Бразил	10
Грузија	9
Индија	9
Филипини	7
Јапан	7
Јордан	7
Литванија	7
Албанија	6
Аустралија	6
Ирска	6
Португалија	6
Тунис	6
Белгија	5
Данска	5
Казахстан	5
Молдавија	5
Египат	4
Исланд	4
Куба	4
Мексико	4
Норвешка	4
Пакистан	4
Чиле	3
Доминиканска Република	3
Јамајка	3
Јужна Африка	3
Узбекистан	3
Алжир	2
Ангола	2
Финска	2
Ирак	2
Колумбија	2
Шри Ланка	2
Ел Салвадор	1
Естонија	1
Индонезија	1
Јерменија	1
Либан	1
Малави	1
Малта	1

Монголија	1
Намибија	1
Никарагва	1
Перу	1
Сирија	1
Тацикистан	1
Туркменистан	1
Вијетнам	1
Зимбабве	1
Укупно	2.798

Извор: НСЗ

Табела 17: Број издатих радних дозвола странцима са сталним боравком у 2013. години, према држављанству

Држављанство	Број радних дозвола
Македонија	12
Руска Федерација	9
Немачка	6
Италија	5
Хрватска	4
Белорусија	3
Румунија	3
Бразил	2
Бугарска	2
Естонија	2
Грчка	2
Холандија	2
Казахстан	2
Словачка	2
Украјина	2
Велика Британија	2
Албанија	1
Аустрија	1
Египат	1
Индија	1
Ирска	1
Јордан	1
Кореја	1
Никарагва	1
Пољска	1
САД	1
Словенија	1
Венецуела	1
Укупно	72

Извор: НСЗ

Незапослени страни држављани на евиденцији НСЗ су лица која имају привремени боравак или стално настањење (одобрен од стране Министарства унутрашњих послова) и налазе се на евиденцији НСЗ.

На евиденцији НСЗ, на дан 31.12.2013. године, налазило се укупно 782 страних држављана, што чини 0,1% од укупног броја незапослених лица на евиденцији НСЗ. Податак бележи благи пад у односу на 2012. годину, када је на евиденцији НСЗ било 800 лица. Највеће учешће чине лица са македонским држављанством 19,82%, затим следе лица са румунским држављанством 18,80%, лица са руским држављанством 10,10%, лица са црногорским држављанством 8,44%, итд. Учешће жена на евиденцији НСЗ у истом периоду износило је 81,8%. Највише жена са страним држављанством је из Румуније 21,09%, Македоније 18,13% и Руске Федерације (11,56%).

Табела 18: Странци који су се налазили на евиденцији НСЗ 31.12. 2013. године, према држављанству

Држава	Број лица	%
Македонија	155	19,82
Румунија	147	18,80
Руска Федерација	79	10,10
Црна Гора	66	8,44
Украјина	58	7,42
БиХ	54	6,91
Бугарска	44	5,63
Хрватска	23	2,94
Албанија	18	2,30
Пољска	18	2,30
Молдавија	15	1,92
Словачка	9	1,15
Чешка Република	8	1,02
Белорусија	7	0,90
Мађарска	7	0,90
Јерменија	6	0,77
Грчка	6	0,77
Сирија	6	0,77
СР Немачка	5	0,64
Ирак	5	0,64
Узбекистан	4	0,51
Казахстан	3	0,38
Словенија	3	0,38
САД	3	0,38
Алжир	2	0,26
Италија	2	0,26
Јапан	2	0,26
Јордан	2	0,26
Либија	2	0,26
Велика Британија	2	0,26
Азербејџан	1	0,13
Кина	1	0,13

Естонија	1	0,13
Француска	1	0,13
Грузија	1	0,13
Гвинеја	1	0,13
Гвајана	1	0,13
Индонезија	1	0,13
Иран	1	0,13
Киргистан	1	0,13
Панама	1	0,13
Филипини	1	0,13
Вијетнам	1	0,13
Сомалија	1	0,13
Шпанија	1	0,13
Шведска	1	0,13
Швајцарска	1	0,13
Тунис	1	0,13
Турска	1	0,13
Туркменистан	1	0,13
Египат	1	0,13
Укупно	782	100

Извор: НСЗ

Посматрано према старосној структури, највећи број лица припада незапосленим лицима старости од 30 до 49 година (65,09%), док је најмање учешће младих од 15 до 29 година (16,75%). У популацији жена, највеће је учешће жена које припадају старосној групи од 30 до 49 година (66,56%), док је најмање жена из старосне категорије лица преко 50 година.

Табела 19: Странци који су се налазили на евиденцији НСЗ 31.12. 2013. године, према старости

Старосне групе	Број лица	%
Млади (15–29)	131	16,75
Лица средње старосне групе (30–49)	509	65,09
Старији радници (50–64)	142	18,16
Укупно	782	100

Извор: НСЗ

Посматрано према образовној структури странаца који су се налазили на евиденцији НСЗ на дан 31.12. 2013. године, а да су пријављени не дуже од 12 месеци, највеће учешће чине лица без школе и са незавршеном основном школом (44,27%), затим следе лица са завршеном основном школом (23,22%), док је најмање учешће лица са завршеном вишом школом и факултетом (11,46%). Највећи проценат дугорочно незапослених лица чине лица без школе и незавршене основне школе (36,17%). Удео од 58,7% чине лица са страним држављанством који тражи посао дуже од 12 месеци. Учешће жена које припадају категорији дугорочно незапослених, односно које су на евиденцији НСЗ дуже од годину дана износи 60,5%.

Табела 20: Странци који су се налазили на евиденцији НСЗ 31.12.2013. године, према образовању

Највиша завршена школа	Пријављени до 12 месеци		Пријављени дуже од 12 месеци	
	Број лица	%	Број лица	%
Без школе и незавршена основна	143	44,27	166	36,17
Завршена основна школа	75	23,22	148	32,24
Средња школа	68	21,05	105	22,88
Виша школа и факултет	37	11,46	40	8,71
Укупно	323	100	459	100

Извор: НСЗ

Током 2013. године на евиденцију НСЗ укупно се пријавило 595 страних држављана. Највеће је учешће новопријављених лица из Македоније (20,17%), Румуније (14,96%), Црне Горе (11,43%) и БиХ (8,40%). Током 2013. године 77,8% новопријављених су жене. У категорији новопријављених жена, највеће је учешће жена из Македоније 20,3% и Румуније 17,3%.

Табела 21: Странци који су се пријавили на евиденцију НСЗ у 2013. години, према држављанству

Држављанство	Број лица	%
Македонија	120	20,17
Румунија	89	14,96
Црна Гора	68	11,43
БиХ	50	8,40
Руска Федерација	46	7,73
Украјина	44	7,39
Хрватска	24	4,03
Бугарска	21	3,53
Албанија	15	2,52
Молдавија	15	2,52
Грчка	8	1,34
Пољска	8	1,34
Белорусија	7	1,18
Сирија	7	1,18
СР Немачка	6	1,01
Јерменија	5	0,84
Словачка	5	0,84
Ирак	4	0,67
Италија	4	0,67
Тунис	4	0,67
Узбекистан	4	0,67
Кина	3	0,50
Француска	3	0,50
Грузија	3	0,50

Велика Британија	3	0,50
Чешка Република	2	0,34
Мађарска	2	0,34
Либија	2	0,34
Монголија	2	0,34
Словенија	2	0,34
Шпанија	2	0,34
Туркменистан	2	0,34
САД	2	0,34
Алжир	1	0,17
Азербејџан	1	0,17
Етиопија	1	0,17
Естонија	1	0,17
Гвајана	1	0,17
Јордан	1	0,17
Киргистан	1	0,17
Либан	1	0,17
Малави	1	0,17
Малезија	1	0,17
Панама	1	0,17
Шведска	1	0,17
Египат	1	0,17
Укупно	595	100

Извор:НСЗ

2.5. Страни студенти

На крају 2013. године 1.417 странаца налазило се у Републици Србији на привременом боравку по основу школовања, што представља пораст у односу на 2012. годину када их је било 1.041. Највећи број ових лица је из Либије (40,7%).

Табела 22: Странци са важећим дозволама за приврени боравак на основу школовања, на крају 2013. године, према држављанству

Држављанство	Бројлица	%
Либија	577	40,7
Руска Федерација	68	4,8
Алжир	47	3,3
Ангола	43	3,0
Хрватска	35	2,5
Македонија	32	2,3
Палестина	30	2,1
Кина	28	2,0
Грчка	27	1,9
Ирак	25	1,8
Остало	505	35,6
Укупно	1.417	100

Извор: Министарство унутрашњих послова

2.6. Стицање држављанства

У 2013. године је 18.652 лица стекла су држављанство Републике Србије. Као и претходних година, ради се у највећој мери о држављанима земаља из региона: БиХ (53,25%), Хрватске (13,96%) и Црне Горе (13,81%).

Табела 23: Новопримљени држављани Републике Србије у 2013. години, према претходном држављанству

Претходно држављанство	Број лица	%
БиХ	9.934	53,259
Хрватска	2.605	13,966
Црна Гора	2.576	13,810
Турска	571	3,061
Македонија	430	2,305
СФРЈ	320	1,715
Аустрија	301	1,613
Словенија	85	0,455
Румунија	80	0,428
Немачка	74	0,396
Русија	68	0,364
Руска Федерација	52	0,278
Украјина	49	0,262
Албанија	38	0,203
САД	37	0,198
Аустралија	30	0,160
Израел	30	0,160
Француска	23	0,123
Канада	21	0,112
Швајцарска	15	0,080
Бугарска	14	0,075
Молдавија	13	0,069
Шведска	11	0,058
Велика Британија	11	0,058
Јордан	10	0,053
Перу	9	0,048
Сирија	9	0,048
Венеуцела	9	0,048
Холандија	8	0,042
Чешка	7	0,037
Ирак	7	0,037
Јерменија	7	0,037
Пољска	7	0,037
Бразил	5	0,026
Данска	5	0,026
Грчка	5	0,026
Италија	5	0,026
Казахстан	5	0,026
Мађарска	5	0,026
Аргетина	4	0,021
Јужноафричка Република	4	0,021

Куба	4	0,021
Палестина	4	0,021
Белорусија	3	0,016
Грузија	3	0,016
Либија	3	0,016
Тајланд	3	0,016
Филипини	2	0,010
Колумбија	2	0,010
Тунис	2	0,010
Туркменистан	2	0,010
Алжир	1	0,005
Египат	1	0,005
Гвинеја	1	0,005
Индонезија	1	0,005
Исланд	1	0,005
Јужна Кореја	1	0,005
Катар	1	0,005
Кина	1	0,005
Кипар	1	0,005
Киргистан	1	0,005
Либан	1	0,005
Луксембург	1	0,005
Мексико	1	0,005
Монголија	1	0,005
Нигерија	1	0,005
Панама	1	0,005
Сингапур	1	0,005
Словачка	1	0,005
Шпанија	1	0,005
Узбекистан	1	0,005
Укупно	18.652	100

Извор: Министарство унутрашњих послова

2.7. Емиграција

2.7.1. Емиграција из Републике Србије у земље ЕУ

Према Закону о пребивалишту и боравишту („Службени гласник РС”, 87/11) грађани Републике Србије који оду у иностранство с намером да непрекидно бораве у иностранству не дуже од 90 дана, а свој боравак продуже, дужни су да привремени боравак у иностранству дужи од 90 дана пријаве надлежном органу преко дипломатско-конзуларног представништва (члан 19).

Закон о управљању миграцијама дефинише емиграцију као спољну миграцију из Републике Србије која траје или се очекује да ће трајати дуже од 12 месеци (члан 2). Република Србија је емиграциона земља, али као и многе друге државе не поседује потпуне евиденције о лицима која емигрирају из земље, те се у изради Миграционог профила користе подаци Еуростата које државе чланице ЕУ објављују о броју имиграната у текућој години. Будући да неке државе чланице ЕУ редовно не ажурирају нити приказују ове податке, наведени подаци не могу дати потпуну слику о лицима која емигрирају из Републике Србије у земље ЕУ. Као и претходних година највећи број држављана Републике Србије борави у СР Немачкој. У односу на 2012. годину, у 2013. години забележен је значајан пораст држављана Републике Србије који живе у Холандији и Румунији.

Табела 24: Држављани Републике Србије који живе у земљама чланицама ЕУ у 2012. и 2013. години према полу

Земље дестинације у ЕУ	2012.			2013.		
	Укупно	Мушкарци	Жене	Укупно	Мушкарци	Жене
СР Немачка	215.189	109.277	105.912	216.628	108.773	107.855
Аустрија	111.642	57.866	53.776	111.303	57.469	53.834
Италија	51.103	26.778	24.325	41.678	21.066	20.612
Словенија	7.317	5.108	2.209	7.784	5.433	2.351
Белгија	7.109	3.643	3.466	6.937	3.546	3.391
Шведска	6.127	3.200	2.927	6.409	3.389	3.020
Мађарска	8.388	4.440	3.948	4.894	2.752	2.142
Шпанија	3.245	1.658	1.587	3.173	1.594	1.579
Чешка Република	2.081	1.401	680	2.253	1.504	749
Холандија	141	68	73	2.116	962	1.154
Румунија	417	277	140	1.460	1.059	401
Финска	901	501	400	832	456	376
Данска	660	329	331	788	392	396
Словачка	665	493	172	716	523	193
Бугарска	643	369	274	645	367	278
Пољска	248	213	35	252	217	35

Извор: Еуростат <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/population/data/database>

Старосна структура држављана Републике Србије који живе у земљама чланицама ЕУ у 2013. години остаје непромењена у односу на 2012. годину, највећи број припада старосној групи од 15 до 64 године, а потом следе лица до 14 година старости.

Табела 25: Држављани Републике Србије који живе у земљама чланицама ЕУ у 2012. и 2013. години према старости

Земље дестинације у ЕУ	2012.			2013.		
	до 14 година	15-64	65+	до 14 година	15-64	65+
СР Немачка	34.953	158.820	21.416	34.570	158.231	23.827
Аустрија	16.404	85.840	9.398	16.213	84.749	10.341
Италија	11.927	37.998	1.178	9.532	31.166	980
Словенија	451	6.437	429	510	6.830	444
Белгија	2.662	4.360	87	2.537	4.305	95
Шведска	1.249	4.827	51	1.295	5.064	50
Мађарска	345	6.777	1.266	205	4.015	674
Шпанија	419	2.631	195	367	2.646	160
Чешка	249	1.701	131	267	1.832	154
Холандија	8	122	11	280	1.738	98
Румунија	31	377	9	43	1.391	26
Финска	312	584	5	270	556	6

Данска	153	504	3	184	597	7
Словачка	32	571	62	33	616	67
Бугарска	14	569	60	16	560	69
Пољска	32	211	5	32	214	6

Извор: Еуростат <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/population/data/database>

2.7.2. Запошљавање држављана Републике Србије и упућивање запослених држављана на рад у иностранство

Запошљавање држављана Републике Србије у иностранству регулисано је Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 88/10). Носиоци послова запошљавања прописани наведеним законом су НСЗ и агенције за запошљавање. Запошљавање у иностранству врши се на основу пријаве потребе за запошљавањем у иностранству коју прима Министарство рада, запошљавања и социјалне политике, НСЗ или агенција за запошљавање. Носиоци послова запошљавања су у обавези да обезбеде заштиту лица која се запошљавају у иностранству, која подразумева најмање једнак третман по основу рада са држављанима државе запослења.

Ради обављања послова запошљавања потребно је да агенција поседује дозволу за рад коју издаје министарство надлежно за послове запошљавања. Дозвола за рад издаје се на период од 5 година и може се продужити. У 2013. години издато је 10 дозвола за рад агенцији за обављање послова запошљавања и одузето 5 дозвола за рад. Тренутно је у Републици Србији регистровано 67 приватних агенција за запошљавање. Надзор над радом НСЗ и агенција за запошљавање врши Министарство рада, запошљавања и социјалне политике. Агенције су у обавези да, као носиоци послова запошљавања, у складу са наведеним законом, прикупљају податке и воде евиденције у области запошљавања ради сагледавања стања и кретања на тржишту рада, као и појединачне евиденције у области запошљавања.

НСЗ је током 2013. године, у складу са одредбама Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености («Службени гласник РС, број 36/09 и 88/10), покренула више поступака посредовања за запошљавање држављана Републике Србије за рад у иностранству.

Након спроведених поступака који су започети, како на основу достављених понуда иностраних послодаваца, тако и на основу сарадње НСЗ, Немачке агенције за запошљавање и Немачке организације за међународну сарадњу (ГИЗ), која се одвија у оквиру пројекта Трипл Вин („Triple Win“), уз посредовање НСЗ, запослење у иностранству нашло је укупно 77 лица, и то по следећој спецификацији:

- 4 лекара специјалиста у СР Немачкој;
- 1 лекар специјалиста у Уганди;
- 3 професорке енглеског језика у Јапану;
- 2 лекара специјалиста и 3 медицинске сестре у Либији;
- 37 медицинских сестара и техничара у СР Немачкој;
- 27 медицинских сестара и техничара у СР Немачкој, на основу заједничке сарадње Националне службе за запошљавање и ГИЗ-а у оквиру пројекта Трипл Вин („Triple Win“).

На основу извештаја агенција за запошљавање у иностранству се запослило 466 лица код иностраних послодаваца (САД-169, Грчка-92, Мађарска-60, Либија-40, Аустралија-40, Македонија-31, Нигерија-10, Турска-8, УАЕ-7, Уругвај-5, Црна Гора-2, БиХ-1, СР Немачка-1). На евиденцији НСЗ у 2013. години налазило се 775 странаца.

На основу Закона о заштити грађана СРЈ на раду у иностранству, којим се уређује поступак и услове за упућивање радника од стране послодавца на привремени рад у иностранство, у 2013. години 55 послодаваца се обратило Сектору за рад Министарству рада, запошљавања и социјалне политике са захтевом за упућивање радника у иностранство путем деташмана - 302 радника је упућено на привремени рад у иностранство.

На основу билатералног споразума између Републике Србије и СР Немачке о запошљавању по основу уговора о извођењу радова, издато је 124 одобрења по основу деташмана на захтев 55 послодаваца. У просеку је током 2013. године на месечном нивоу издато око 1.519 радних дозвола. За 2013/14. годину одобрена квота је 2.770 радника.

Споразум између Владе Републике Србије и Владе Републике Француске о мобилности младих је ступио на снагу 1. јуна 2013. године. Споразум регулише следеће области:

1. Стручно усавршавање
2. Стажирање
3. Упућивање радника

Циљ Споразума је промовисање мобилности студената, свршених студената и младих стручњака, као и размена српских и француских стручњака старости између 18 и 35 година, како би они унапредили своје професионалне каријере и продубили познавање државе у коју долазе, на основу радног искуства из области здравства, социјалних питања, образовања, пољопривреде, занатства, индустрије, трговине, слободних професија или услуга и др. Ова лица могу да се радно ангажују без обзира на ситуацију на тржишту рада. Дужина дозвољеног периода рада је 12 месеци са могућношћу обнове на још годину дана. Број лица на годишњем нивоу не може да пређе 500. Ова лица уживају једнака права по основу рада, социјалног осигурања, здравства, безбедности и здравља на раду као и држављани државе у коју одлазе.

Кроз установљену мрежу седам миграционих сервисних центара (Београд, Ниш, Нови Пазар, Нови Сад, Краљево, Крушевац и Бор), који су формиран при НСЗ, мигрантима и потенцијалним мигрантима пружају се информације о ризицима илегалне миграције, правима миграната и подршци, процедурама за добијање виза, радних и боравишних дозвола, могућностима за запошљавање, приступу здравственој заштити и образовању у иностранству, итд. Тиме се доприноси ефикасном ширењу информација о легалним токовима миграција, односно побољшању њихове информисаности и припремљености за евентуални одлазак или што адекватније прилагођавање условима и прописима које важе у земљи одредишта.

Број корисника услуга Миграционих сервисних центара у току 2013. године је био 886 лица.

Споразуме о социјалном осигурању Република Србија потписала је са 28 држава (Аустрија, Белгија, Бугарска, Чешка, Словачка, Данска, Француска, Италија, Луксембург, Мађарска, Холандија, Норвешка, Пољска, СР Немачка, Шведска, Швајцарска, Велика Британија и Ирска, Либија, Панама, Румунија, Македонија, Хрватска, БиХ, Црна Гора и Словенија). Од потписаних 28 споразума, у 20 је утврђен поступак потврђивања периода осигурања и коришћења права на новчану накнаду по основу незапослености.

У примени билатералних споразума о социјалном осигурању, у делу који се односи на коришћење права на новчану накнаду по основу незапослености, у 2013. години формиран је 1.621 предмет за покретање поступка потврђивања периода осигурања и коришћења права на новчану накнаду по основу незапослености који су упућени у друге државе уговорнице. Од тог броја у Хрватску је упућено 897 захтева, 562 у БиХ, 124 у Црну Гору, 52 у Македонију, 120 у Словенију, 8 у Аустрију, 2 у СР Немачку, 2 у Чешку Републику, 6 у Италију, 2 у Велику Британију и 1 у Словачку.

На упућене захтеве, државе уговорнице су доставиле 1.955 потврда о периодима осигурања оствареним у тим државама. Из Хрватске је достављено 924 потврда, из БиХ 629 потврда, из Словеније 162 потврде, из Црне Горе 149 потврда, из Македоније 81 потврда, из Аустрије 8 потврда, из Италије 1 потврда и из Велике Британије 1 потврда.

Из држава уговорница примљено је 663 захтева за потврђивање периода осигурања у Републици Србији, и то: из Словеније 279 захтева, из Хрватске 169 захтева, из Црне Горе 110 захтева, из БиХ 94 захтева, из Аустрије 8 захтева и из Бугарске 3 захтева.

Поводом примљених захтева, издата је укупно 869 потврда по захтевима упућеним 2013. године, а по захтевима из 2011. и 2012. године издате су 62 потврде.

Република Србија је потписала 2 билатерална споразума о привременом запошљавању радника миграната у Белорусији и БиХ.

Споразум о посредовању у привременом запошљавању држављана Републике Србије у СР Немачкој потписан је између две службе за запошљавање (Републике Србије и СР Немачке). Прецизирани су услови будуће сарадње и формирање тимова који ће водити активности на селекцији и ангажовању радника медицинске струке у болницама и домовима за стара лица у СР Немачкој.

2.7.3 Дијаспора

Процењује се да око 4 милиона држављана Републике Србије и припадника српског народа живи у иностранству и региону. Израз „Срби у региону” означава припаднике српског народа који живе у Републици Словенији, Републици Хрватској, БиХ, Црној Гори, Републици Македонији, Румунији, Републици Албанији, и Републици Мађарској (члан 2. Закона о дијаспори). Процена је рађена на основу података дипломатско-конзуларних представништава, Српске православне цркве и удружења грађана.

Подаци Народне банке Србије показују да је у првих 11 месеци 2013. године у Србију стигло 2,77 милијарде евра дознака преко банака. Највећи прилив девизних дознака потиче из земаља у којима живи највећи део дијаспоре, као што су СР Немачка, Аустрија, Швајцарска, САД. Од тога се као „послата средства (дознаке)” води 2,06 милијарди евра, као „помоћ и поклони”, 163,7 милиона евра, а као „остали текући трансфери” 546,9 милиона евра. Све три категорије заправо представљају новац који српска дијаспора шаље у матицу. Дијаспора је највише новца послала 2009. године, када је преко рачуна у домаће банке легло чак 3,25 милијарди евра. Процењује се да већи део овог новца одлази у потрошњу, а веома мали у производњу и инвестиције.

БЗ: Статистика која се односи на превенцију илегалног уласка и боравка

3.1. Спречавање илегалног уласка у Републику Србију

Према члану 11. Закона о странцима, улазак у Републику Србију одбиће се странцу ако:

- 1) нема важећу путну исправу или визу уколико је потребна;
- 2) нема довољна средства за издржавање за време боравка у Републици Србији, за повратак у земљу порекла или транзит у трећу земљу, или му на други начин није обезбеђено издржавање за време боравка у Републици Србији;
- 3) је у транзиту, а не испуњава услове за улазак у трећу државу;
- 4) је на снази заштитна мера удаљења или мера безбедности протеривања, или му је отказан боравак, односно друга мера призната у унутрашњем или међународном праву која укључује забрану преласка државне границе – за време док та мера односно отказ боравка траје;
- 5) нема потврду о вакцинисању или други доказ да није оболео, а долази са подручја захваћеног епидемијом заразних болести;
- 6) то захтевају разлози заштите јавног поретка или безбедности Републике Србије и њених грађана;
- 7) се у одговарајућим евиденцијама води као међународни преступник;
- 8) постоји оправдана сумња да боравак неће користити у намеравану сврху.

Наведени разлози представљају и основ за отказивање боравка странцима у Републици Србији.

У току 2013. године, улазак на територију Републике Србије није омогућен за укупно 8.069 страног држављанина, што је приближно на истом нивоу у 2012. години.

Од укупног броја страних држављана враћених са улаза у Републику Србију највећи број су држављани БиХ, затим лица без држављанства, држављани Молдавије, Бугарске и Индонезије.

Када се ради о разлогу одбијања уласка у Републику Србију, највећи број странаца враћен је из разлога непоседовања/неважећих личних документа (визе/ личне карте) (5.813), затим због нејасне сврхе боравка (413) и због недовољних средстава за издржавање (234).

Табела 26: Лица чији је улазак у Републику Србију одбијен, према држављанству и разлогу одбијања у 2013. години⁴

Националност	Непоседовање/ неважећи лични документ/ виза/ ЛК/ИД	Нејасна сврха боравка	Прекорачење боравка	Недовољно средстава за издржавање	Изречена мера	Претња по безбедност	Без услова за трећу земљу	Остало	Укупно
БИХ	501	-	-	2	10	1	-	677	1.191
Молдавија	308	-	-	-	-	-	-	47	355
Бугарска	152	4	-	93	15	5	-	81	350
Индонезија	334	-	-	-	-	-	-		334
СР Немачка	248	-	-	1	-	-	-	56	305
Румунија	166	32	-	55	3	-	-	44	300
Бразил	265	-	-	-	-	-	-	27	292
Турска	96	105	2	23	3	1	-	58	288
Без држављанства	679	-	-	-	-	-	-	11	690
Непознато држављанство	342	-	-	-	-	-	-	6	348
Остало	2.722	272	57	60	17	1	5	482	3.616
Укупно	5.813	413	59	234	48	8	5	1.489	8.069

Извор: Министарство унутрашњих послова

Табела 27: Лица чији је улазак у Републику Србију одбијен, према држављанству и разлогу одбијања у 2012. години

Држављанство	Разлог одбијања уласка у Републику Србију								Укупно
	Непоседовање средстава	Фалсификована путна исправа	Оштећена/истекла путна исправа	Непоседовање визе	Фалсификована виза	Нерегуларности везанеза моторно возило	Изречена мера забране уласка	Остало	
БиХ	11	1	66	-	-	578	5	635	1.296
Хрватска	1	-	51	-	-	6	-	547	605
Турска	241	3	38	-	3	4	3	219	511

⁴ УГП податке о лицима којима је одбијен улазак у Републику Србију прикупља у форми образаца прописаних од стране Фронтекса, у оквиру Мреже за анализу ризика на Западном Балкану. Разлози су дефинисани у складу са нашим законодавством.

Македонија	1	5	254	1	-	39	6	68	374
Молдавија	-	-	-	311	-	-	-	-	311
Непознато држављанство	-	2	1	273	-	1	-	25	302
Бугарска	80	7	115	4	-	41	4	42	293
Бразил	-	-	-	289	-	-	-	-	289
Црна Гора	18	-	25	-	-	2	4	189	264
Без држављанства	-	-	1	674	1	-	-	24	700
Остало	254	12	603	1.489	9	52	14	723	3.156
Укупно	606	30	1.154	3.041	13	749	36	2.472	8.101

Извор: Министарство унутрашњих послова

3.2. Враћање лица која илегално бораве у Републици Србији

У 2013. години број странаца којима је изречена мера отказа боравка у Републици Србији износи 4.722. У односу на 2012. годину број се драстично смањио за 3.177 лица.

Од лица којима је отказан боравак у 2013. години, више од половине су држављани Пакистана, Авганистана и Сирије (53%). Број држављана Пакистана којима је изречена мера отказа боравка се смањио са 1.585 у 2012. години на 1.149 у 2013. години. Број држављана из Авганистана којима је изречена мера отказа боравка се скоро четири пута смањио, са 2.660 у 2012. години на 703 у 2013. години. Пораст броја лица којима је изречена мера отказа боравка забележено је код држављана Сирије (са 471 у 2012. години на 652 лица у 2013. години).

Табела 28: Број лица којима је изречена мера отказа боравка у 2012. и 2013. години, према држављанству

Држављанство лица	2012.		2013.	
	Број лица	%	Број лица	%
Пакистан	1.585	20,06	1.149	24,3
Авганистан	2.660	33,67	703	14,9
Сирија	471	5,96	652	13,8
Бангладеш	195	2,48	196	4,1
Нигерија			143	3,0
Еритреја			131	2,8
Мароко	259	3,28	126	2,7
Турска	224	2,84	114	2,4
Мали			108	2,3
Бугарска			107	2,3
Тунис	175	2,23	102	2,2
БиХ			62	1,3
Алжир	572	7,24		
Сомалија	388	4,91		
Палестина	213	2,69		
Румунија	148	1,87		

Остало	1.009	12,77	1.129	23,9
Укупно	7.899	100	4.722	100

Извор: Министарство унутрашњих послова

У 2013. години заштитна мера удаљења странца са територије Републике Србије изречена је у 1.152 случаја, што представља смањење у односу на 2012. годину када је заштитна мера удаљења странца са територије Републике Србије изречена у 1.570 случајева. Међу овим лицима држављани Авганистана и Пакистана чине највећи удео укупног броја изречених заштитних мера удаљења.

Табела 29: Број држављана других држава и лица без држављанства којима је изречена заштитна мера удаљења странца са територије Републике Србије, према држављанству, 2013. година

Држављанство лица	Број лица	%
Пакистан	260	22,57
Авганистан	233	20,23
Сирија	131	11,37
Македонија	51	4,43
Сенегал	38	3,30
Алжир	37	3,21
Бангладеш	36	3,13
ДР Конго	35	3,04
Мали	30	2,60
Гана	26	2,26
БиХ	21	1,82
Нигерија	17	1,48
Иран	15	1,30
Тунис	15	1,30
Сомалија	14	1,22
Судан	14	1,22
Мароко	13	1,13
Еритреја	11	0,95
Палестина	11	0,95
Бугарска	9	0,78
Комори (Коморска острва)	9	0,78
Гвинеја	8	0,69
Румунија	8	0,69
Гамбија	6	0,52
Кина	6	0,52
Албанија	5	0,43
Египат	5	0,43
Индија	5	0,43
Камерун	5	0,43
Обала Слоноваче	5	0,43
Руанда	5	0,43
Црна Гора	5	0,43

Ирак	4	0,35
Грчка	3	0,26
СР Немачка	3	0,26
Турска	3	0,26
Швајцарска	3	0,26
Јемен	2	0,17
Јерменија	2	0,17
Аустрија	2	0,17
Холандија	2	0,17
Хрватска	2	0,17
Белгија	1	0,09
Бурма	1	0,09
Канада	1	0,09
Мадагаскар	1	0,09
Уганда	1	0,09
Италија	-	0,00
Либија	-	0,00
Молдавија	-	0,00
Остало	32	2,78
Укупно	1.152	100

Извор: Министарство правде и државне управе

Када се посматра старосна структура држављана других држава и лица без држављанства којима је изречена заштитна мера удаљења странца са територије Републике Србије у 2013. години, доминантну групу чине лица од 21 до 40 година старости (61,20%). Од укупног броја лица којима је изречена заштитна мера удаљења у 2013. години око 94% чине мушкарци (1.082).

Табела 30: Број држављана других држава и лица без држављанства којима је изречена заштитна мера удаљења странца са територије Републике Србије, према старости, 2013. година

Старост лица	Број лица	%
14-20	366	31,77
21-40	705	61,20
41-60	65	5,64
Преко 60	2	0,17
Непознато	14	1,22
Укупно	1.152	100

Извор: Министарство правде и државне управе

Табела 31: Број држављана других држава и лица без држављанства којима је изречена заштитна мера удаљења странца са територије Републике Србије, према разлогу удаљења, у 2013. години

Разлог	Број лица	%
Члан 84. став 1. тачка 3) Закона о странцима (напуштање прихватилишта, непоштовање кућног реда у прихватилишту)	46	3,37
Члан 84. став 1. тачка 4) Закона о странцима (напуштање места боравка које је одредио надлежни орган, нејављање надлежном органу)	130	9,53
Члан 84. став 1. тачка 1) Закона о странцима (незаконит улазак у Србију)	317	23,24
Члан 85. став 1. тачка 3) Закона о странцима (незаконит боравак у РС)	266	19,50
Члан 84. став 1. тачка 2) Закона о странцима (лице није напустило РС у року који је одређен)	110	8,06
Члан 85. став 1. тачка 2) Закона о странцима (боравак у РС супротно разлозима за које му је одобрен боравак или издата виза)	1	0,07
Члан 65. став 1. тачка 2) Закона о заштити државне границе (не поседовање исправе при преласку границе, избегавање контроле)	12	0,88
Члан 10. став 1. тачка 4) Закона о странцима (давање неистинитих података граничној полицији)	-	-
Члан 85. став 1. тачка 1) Закона о странцима (кретање изван простора одређеног на основу члана 5. Закона о странцима)	12	0,88
Члан 65. став 1. тачка 1) Закона о преласку државне границе и кретању у граничном појасу (прелазак границе изван граничног прелаза)	227	16,64
Уредба о преласку административне линије са АП Косова и Метохије	4	0,29
Члан 292. став 1. тачка 1) Царинског закона (пренос робе преко граничног прелаза када није отворен, сакривање робе)	27	1,98
Члан 86. став 1. тачка 1) и тачка 6) Закона о странцима (неподношење захтева за продужење дозволе за боравак, не пријављивање промене адресе)	21	1,54
Члан 76. став 1. тачка 1. Закона о трговини (недозвољен промет робе)	44	3,23
Члан 85. став 1. тачка 4) Закон о странцима	4	0,29
Члан 6. став 2) Закон о јавном реду и миру	140	10,26
Члан 58. Царинског закона	3	0,22
Члан 35. став 2. Закона о странцима	-	-
Укупно⁵	1.364	100

Извор: Министарство правде и државне управе

⁵ У овом извештају поједина лица су кажњена за више прекршаја у оквиру једног захтева, те је стога овде укупан број 1.364, у односу на претходна два извештаја у којима је укупан број 1.152

У 2013. години за 121 лице изречена је мера безбедности протеривања из земље због кривичног дела. Посматрано по старосним групама, највећи проценат лица којима је изречена мера безбедности протеривања из земље због кривичног дела је у групи од 30 до 40 година (38,02%), а затим у групи од 18 до 30 година (36,36%). Разврставањем по полној структури, увиђа се да је мера изречена за 95 мушкараца и 26 жена.

Табела 32: Држављани других држава и лица без држављанства којима је изречена мера безбедности протеривања из земље због кривичног дела, према старости, 2013. година

Старост	Број	%
18-30	44	36,36
30-40	46	38,02
40-50	16	13,22
преко 50 година	15	12,40
Укупно	121	100

Извор: Министарство правде и државне управе

Мера безбедности протеривања из земље изречена је за 38 лица због неовлашћене производње, држања и стављања у промет опојних дрога (члан 246.а Кривичног законика), за 2 лица због фалсификоване исправе (члан 355. Кривичног законика), за 5 лица због кријумчарења (члан 230. став 1. Кривичног законика), за 5 лица због недозвољеног држања оружја (члан 348. Кривичног законика), за 54 лица која су признала кривично дело (члан 88. Кривичног законика), за 7 лица због крађе (члан 203. Кривичног законика) и због других кривичних дела.

3.3. Трговина људима

Подаци о жртвама трговине људима дати у овој тачки потичу из два извора – Министарства унутрашњих послова Републике Србије и Центра за заштиту жртава трговине људима који је државна институција овлашћена да врши идентификацију жртава трговине људима. Подаци Министарства унутрашњих послова дати су на основу броја поднетих кривичних пријава против извршиоца кривичног дела трговине људима. Подаци Центра за заштиту жртава трговине људима дати су на основу спроведеног поступка идентификације, који се заснива на угрожености људских права жртве у ситуацији трговине људима, иако то не мора резултирати кривичним поступком за кривично дело трговине људима и осуђујућом пресудом за починиоца кривичног дела. Из тог разлога је број идентификованих жртава трговине људима у Републици Србији већи од података добијених од Министарства унутрашњих послова.

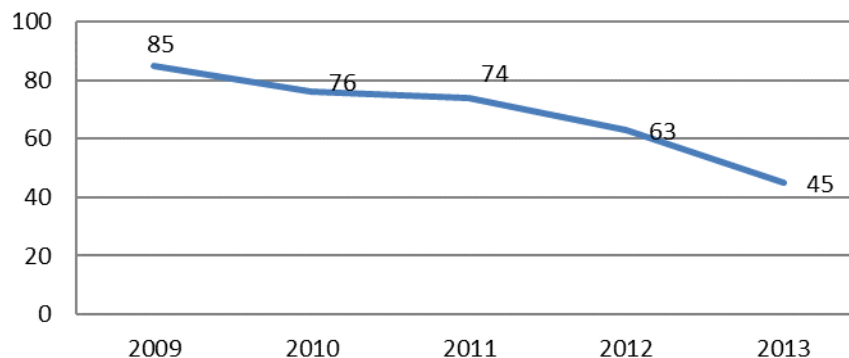
Према подацима Министарства унутрашњих послова, у току 2012. године идентификовано је 63, а у току 2013. године 45 жртава трговине људима. Све идентификоване жртве у 2013. години су држављани Републике Србије.

Табела 33: Жртве трговине људима према држављанству, 2012. и 2013. година

Држављанство	Број жртава	
	2012.	2013.
Србија	58	45
Црна Гора	1	-
Молдавија	1	-
БиХ	1	-
Без држављанства	2	-
Укупно	63	45

Извор: Министарство унутрашњих послова

Графикон 4: Кретање у броју жртава трговине људима од 2009. до 2013. године

Извор: Министарство унутрашњих послова

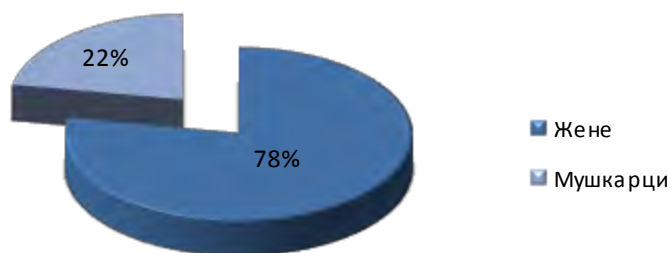
Иако се број жртава трговине људима смањило у односу на 2012. годину, број мушкараца жртава је остао непромењен, док је број жена жртава и даље знатно већи од броја мушкараца. Код мушкараца жртава, у 2013. и 2012. години, доминира старосна група до 14 година старости. Код жена жртава у 2013. години доминира старосна група од 14 до 18 година, док је у 2012. години доминирала старосна група преко 18 година.

Табела 34: Жртве трговине људима према полу и старости, 2012. и 2013. година

Старост	2012.		2013.	
	Мушкарци	Жене	Мушкарци	Жене
До14 година	5	9	7	5
14–18 година	2	12	2	16
Преко18 година	4	31	1	14
Укупно	11	52	10	35

Извор: Министарство унутрашњих послова

Графикон 5: Жртве трговине људима 2013. године, према полу

Извор: Министарство унутрашњих послова

Подаци о врсти експлоатације и полу указују да је најзаступљенији облик и даље сексуална експлоатација, као и да су овом облику експлоатације у највећој мери изложене жене. Након тога следи експлоатација ради просјачења којој су подједнако изложена оба пола (6 мушкараца и 5 жена). У односу на 2012. годину, када су радној експлоатацији оба пола била изложена у малом броју (1 мушкарац и 1 жена), у 2013. години тај облик експлоатације је порастао на 6 лица и то само међу особама женског пола. Такође, у односу на 2012. годину, порастао је број експлоатације ради вршења кривичних дела (4 мушкараца и 2 жене).

Табела 35: Жртве трговине људима према врсти експлоатације и полу, 2012. и 2013. година

Врста експлоатације жртве	2012.		2013.	
	мушкарци	жене	мушкарци	жене
Сексуална експлоатација	2	40	-	28
Радна експлоатација	1	1	-	6
Експлоатација ради вршења кривичних дела	4	-	4	2
Експлоатација ради просјачења	6	7	6	5
Принудна удаја	-	2	-	5
Није дошло до експлоатације	-	3	-	-
Укупно	13	53	10	46

Извор: Министарство унутрашњих послова

* **НАПОМЕНА:** У кривичним пријавама било је жртава које су вишеструко експлоатисане, тако да се укупан број врста експлоатација и укупан број жртава разликују (укупан број врста експлоатације је већи).

Центар за заштиту жртава трговине људима, основан као установа социјалне заштите Одлуком Владе Републике Србије 05 бр. 02-2835/2012 од 13. априла 2012. године након доношења Уредбе о мрежи установа социјалне заштите („Службени гласник РС”, бр. 16/12), обавља послове процене стања, потреба, снага и ризика жртава трговине људима, врши послове идентификације и обезбеђује адекватну помоћ и подршку жртвама трговине људима, у циљу њиховог опоравка и реинтеграције. Центар за заштиту жртава трговине људима представља једину овлашћену институцију за идентификацију жртава трговине људима, што подразумева да свака сумња да се ради о жртви трговине људима треба да буде пријављена Центру, односно Служби за координацију заштите жртава трговине људима.

Одлуком Владе утврђено је да Центар за заштиту жртава трговине људима пружа услуге смештаја жртвама трговине људима (ургентни смештај), пружа услуге процене и планирања за жртве трговине људима, пружа саветодавно - терапијске и социјално – едукативне услуге жртвама трговине људима и обавља друге послове у складу са законом и другим прописима.

Статутом Центра утврђено је да Центар обавља следеће послове: врши процену стања, потреба, снага и ризика жртава трговине људима и на основу показатеља који указују да је лице жртва, идентификују, у складу са законским овлашћењима у домену регистроване делатности, с циљем обезбеђења одговарајуће помоћи и подршке, као и процену и других значајних особа у њиховом окружењу; израђује индивидуалне планове пружања услуга и заштите жртава трговине људима; врши праћење реализације планова услуга и заштите, као и исхода заштите и подршке жртава; координира активностима пружања услуга социјалне заштите жртвама трговине људима, у складу са утврђеним потребама и приоритетима, у складу са законским овлашћењима у домену регистроване делатности, и сарађује са центрима за социјални рад, другим органима, службама и организацијама, с циљем реинтеграције, добровољног повратка у државу порекла, односно другог начина обезбеђивања најбољег интереса и безбедности жртава трговине људима; иницира активности у циљу успостављања и унапређења сарадње и механизма, за заштиту жртава трговине људима на националном и међународном нивоу; пружа услуге ургентног прихвата жртвама трговине људима и води евиденцију и документацију о корисницима и пруженим услугама помоћи и подршке жртвама, у оквиру регистроване делатности, у складу са законом и др.

Табела 36: Приказ идентификованих експлоатисаних жртава трговине људима према доминантној врсти експлоатације, узрасту и полу, 2013. година

Врста експлоатације	Малолетни		Пунолетни		Укупно
	Жене	Мушкарци	Жене	Мушкарци	
Сексуална	14	-	17	-	31
Принудни брак	7	-	3	-	10
Радна експлоатација	1	-	1	20	22
Принуда на просјачење	3	5	1	2	11
Принуда на вршење кривичних дела	-	-	-	2	2
Укупно	25	5	22	24	76

Извор: Центар за заштиту жртава трговине људима

Важно је напоменути да је код 3 малолетне жртве препозната вишеструка експлоатација, која се јавља у виду комбинације принуде на просјачење и принуде на вршење кривичних дела. У 2013. години најзаступљеније су сексуална (41%) и радна (29%) експлоатација, при чему су жртве сексуалне експлоатације искључиво жене, док су жртве радне експлоатације углавном мушкарци (91% радне експлоатације). У групи радне експлоатације идентификоване су 2 особе женског пола, једна малолетна и једна пунолетна, које су експлоатисане у виду принуде на обављање кућних послова.

У групи малолетних жртава, дечаци се јављају као препознате жртве само у просјачењу као доминантном виду експлоатације.

Током 2013. године у Србији су идентификоване 92 жртве трговине људима, од којих је 76 експлоатисаних жртава и 16 потенцијалних жртава трговине људима. Стопа идентификације износи 1,3 жртава на 100.000 становника, и креће се од 0 до 11,6 у зависности од географског подручја. Разлике у овом смислу постоје и у односу на начин експлоатације, па је за неке средине карактеристична сексуална експлоатација, а за друге је карактеристична експлоатација кроз прошњу и принудни брак.

Табела 37: Структура идентификованих жртава трговине људима у односу на пол и статус експлоатисане и потенцијалне жртве, 2013. година

	Малолетни			Пунолетни		
	Жене	Мушкарци	Укупно	Жене	Мушкарци	Укупно
Идентификована експлоатисана жртва	25	5	30	22	24	46
Идентификована потенцијална жртва	15	-	15	1	-	1
Укупно	40	5	45	23	24	47

Извор: Центар за заштиту жртава трговине људима

Земље које су одредиште транснационалне трговине људима су Белорусија, Италија, Француска, Швајцарска, Аустрија и Хрватска. У 2013. години највише српских држављана је експлоатисано у Белорусији (19).

Табела 38: Приказ структуре идентификованих експлоатисаних жртава трговине људима у односу на земљу експлоатације и узраст, 2013. година

Држава	Малолетни	Пунолетни
Белорусија	-	19
Италија	1	-
Француска	-	1
Швајцарска	-	1
Аустрија	-	1
Хрватска	-	1
Србија	29	23
Укупно	30	46

Извор: Центар за заштиту жртава трговине људима

У 2013. години од 92 идентификоване жртве трговине људима, 88 жртава има држављанство Републике Србије, једна жртва је држављанин Сирије, једна држављанин Македоније, а два су без држављанства. Од укупно 76 идентификованих експлоатисаних жртава трговине људима, у Републици Србији је забележено 48 жртава које имају српско држављанство и 2 жртве које имају страно држављанство. Такође, бележи се и 26 жртава које су експлоатисане ван Републике Србије а имају српско држављанство.

У току 2013. године од стране полицијских службеника Министарства унутрашњих послова поднете су кривичне пријаве против 63 лица за извршено кривично дело трговина људима из члана 388. Кривичног законика. Од тога је 62 лица са држављанством Републике Србије (54 мушкараца и 8 жена) и једно лице мушког пола коме није утврђено држављанство.

У току 2013. године од стране првостепених судова у Републици Србији за кривично дело трговине људима из члана 388. Кривичног законика донето је укупно 81 пресуда, од чега је 27 правоснажно осуђујућих пресуда, 36 неправоснажних осуђујућих пресуда и 18 ослобађајућих пресуде. Број пресуда значајно је повећан у односу на 2012. годину када је било укупно 26 пресуда.

Табела 39: Број пресуда против лица која су починила трговину људима изречених у 2012. и 2013. години, према врсти пресуде

Врста пресуде	2012.	2013.
Осуђујућа-правоснажна	21	27
Осуђујућа-неправоснажна	3	36
Ослобађајућа	2	18
Укупно	26	81

Извор: Министарство правде и државне управе

Наведене пресуде донете су за укупно 80 лица која су осуђена за кривично дело трговине људима. Посматрано према старосној структури, највећи број лица који је осуђен за кривично дело трговине људима припада старосној групи од 30 до 40 година (30 лица).

Табела 40: Број лица која су осуђена за кривично дело трговине људима, према старости, 2013. година

Старост	Број
18-30	14
30-40	30
40-50	22
Преко 50	14
Укупно⁶	80

Извор: Министарство правде и државне управе

⁶ Виши суд у Зајечару је имао 1 ослобађајућу пресуду, у извештају није наведен податак о старости лица

Б4: Статистике о присилним миграцијама и међународној заштити

4.1. Тражиоци азила

У 2013. години било је 5.065 изражених намера за азил у Републици Србији. Највећи број тражилаца азила долази из Сирије (26,42%) и Еритреје (12,32%), потом су највише заступљени држављани Сомалије (10,01%) и Авганистана (9,67%). Број изражених намера за азил у Републици Србији у 2012. години је био приближно два пута мањи и износио је 2.723. Највећи број тражилаца азила тада је био из Авганистана (29,50%), Сомалије (18,50%), а потом из Сирије (10,54%) и Пакистана (9,07%).

Табела 41: Лица која су изразила намеру да траже азил у Републици Србији у 2013. години према држављанству

Држављанство	Број	%
Сирија	1.338	26,42
Еритреја	624	12,32
Сомалија	507	10,01
Авганистан	490	9,67
Алжир	249	4,92
Мали	226	4,46
Пакистан	207	4,09
Судан	169	3,34
Нигерија	149	2,94
Обала Слоноваче	116	2,29
Мароко	95	1,88
Гана	85	1,68
Палестина	83	1,64
Тунис	79	1,56
Бангладеш	66	1,30
Ирак	58	1,14
Комори	57	1,07
Сенегал	49	0,97
Сијера Леоне	44	0,87
Камерун	40	0,79
Гвинеја	38	0,75
ДР Конго	36	0,71
Иран	34	0,67
Мауританија	32	0,63
Гамбија	30	0,59
Либија	21	0,41
Буркина Фасо	21	0,41
Египат	20	0,40
Мадагаскар	15	0,30
Куба	13	0,26
Того	10	0,20
Руанда	10	0,20
Индија	9	0,18
Јемен	7	0,14
Танзанија	4	0,08

Кенија	3	0,06
Етиопија	3	0,06
Чад	3	0,06
Габон	3	0,06
Западна Сахара	3	0,06
Централноафричка Република	2	0,04
Турска	2	0,04
Ангола	2	0,04
Бенин	2	0,04
Шри Ланка	1	0,02
Украјина	1	0,02
Хрватска	1	0,02
Русија	1	0,02
Филипини	1	0,02
Либерија	1	0,02
Холандија	1	0,02
Уганда	1	0,02
Македонија	1	0,02
БиХ	1	0,02
Непал	1	0,02
Укупно	5.065	100

Извор: Министарство унутрашњих послова

Од укупног броја лица која су изразила намеру да траже азил у Републици Србији 768 била су малолетна лица, од чега 687 дечака и 81 девојчица. Од укупног броја малолетних лица која су изразила намеру да траже азил било је 598 малолетних лице без пратње и 170 малолетних лица са пратњом. Што се тиче националне структуре малолетних лица, највише је држављана Авганистана (171) и Сирије (157).

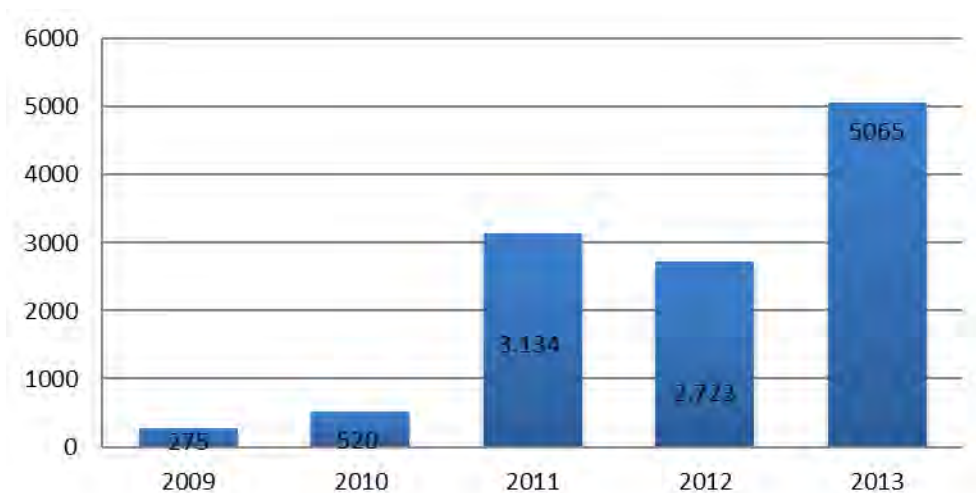
У 4.996 случајева намера за азил изражена је у полицијској управи, док су 36 лица изразила намеру на самом граничном прелазу.

Табела 42: Исказане намере да се тражи азил према месту изражавања намере, 2013. Година

Место изражавања намере да се тражи азил	Бројлица
Прихватилиште за странце	4
Полицијске управе	4.996
Центар за смештај малолетних странаца	29
Гранични прелаз (линија)	36
Центар за азил	-
Укупно	5.065

Извор: Министарство унутрашњих послова

Графикон 6: Број лица која су изразила намеру да траже азил у Републици Србији од 2009. до 2013. године

Извор: Министарство унутрашњих послова

Од укупно 5.065 изражених намера да се тражи азил свега 153 лица, односно 3,02% од укупног броја лица поднело је захтев за азил. Од тога, 47,05% чине држављани Сирије, Авганистана и Сомалије. У 2012. години, 53 % лица из Авганистана и 23,2% лица из Сомалије је поднело захтев за азил од укупно 336 поднетих захтева за азил.

Када се посматра тренд кретања броја тражилаца азила, односно броја исказаних намера и броја поднетих захтева, у периоду од 2010. до 2013. године број исказаних намера повећао се близу десет пута (са 520 у 2010. на у 2013. години), док је проценат поднетих захтева знатно опао (са 41,35% у 2010. на 3,02% у 2013. години). У 2013. години, број исказаних намера да се тражи азил се готово удвостручио у односу на предходну годину, са 2.723 порастао је на 5.056, а број поднетих захтева је више него дупло смањен, са 336 у 2012. години на 153 у 2013. години..

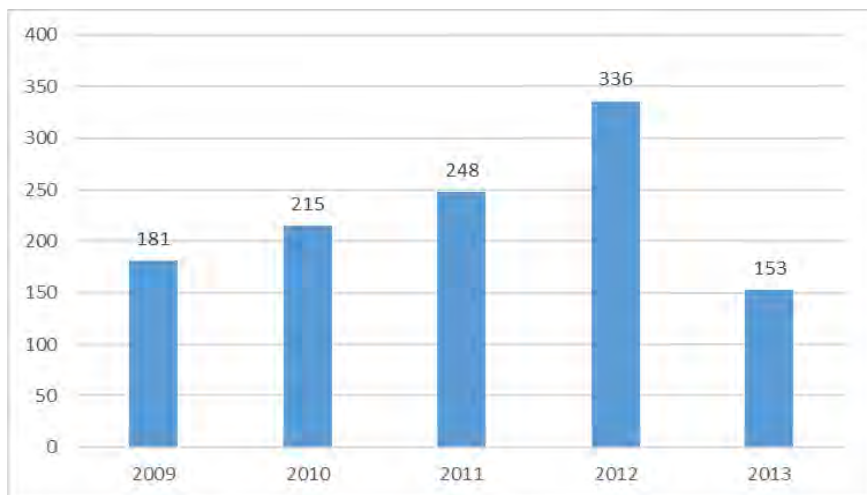
Табела 43: Број поднетих захтева за азил према држављанству, 2013. година

Држављанство	Број лица	%
Сирија	26	16,99
Авганистан	2	16,99
Судан	2	13,07
Сомалија	18	11,76
Еритреја	1	9,80
Алжир	1	7,19
Палестина	8	5,23
Мароко	7	4,57
Тунис	5	3,27
Гамбија	2	1,31
Бангладеш	2	1,31
Турска	2	1,31
Македонија	1	0,65

Египат	1	0,64
ДР Конго	1	0,65
Сенегал	1	0,65
Комори	1	0,65
Нигерија	1	0,65
Сијера Леоне	1	0,65
Мјан Мар	1	0,65
Хрватска (и БиХ)	1	0,65
Ирак	1	0,65
Либија	1	0,65
Укупно	153	100

Извор: Министарство унутрашњих послова

Графикон 7: Број поднетих захтева за азил од 2009. до 2013. године

Извор: Министарство унутрашњих послова

4.2. Одлуке првостепеног органа о захтевима за азил

Статистика о азилној процедури показује да је за највећи број тражилаца азила обустављен поступак, што је последица чињенице да већина лица наставља да мигрира даље, не сачекавши одлуку у првом степену о захтеву за азил.

У 2013. години додељене су 4 избегличке заштите.

Табела 44: Првостепене одлуке о захтевима за азил према врсти одлуке у 2012. и 2013. години

Одлуке	2012.	2013.
Одбачени захтеви	64	8
Одбијени захтеви	-	5
Усвојени захтеви	3	4
Обустављени поступци	350	176
Закључак о одбацивању жалбе	1	1
Укупно	418	194

Извор: Министарство унутрашњих послова

4.3. Одлуке другостепеног органа по изјављеној жалби на одлуке о захтевима за азил

У 2013. години Комисији за азил је упућено 16 жалби, од тога 10 жалби је одбачено као неосноване, 4 жалбе су усвојене као основане и 2 жалбе су и даље у поступку.

4.4. Одлуке на основу управних спорова

У 2013. години, Управни суд није донео ниједну пресуду којом је усвојио тужбени захтев. Током 2013. године пред Управним судом покренуто је 10 управних спорова против решења Комисије за азил, а против правоснажних одлука Управног суда није поднет ниједан захтев за преиспитивање судске одлуке Врховном касационом суду. Од 10 управних спорова, 5 поступка окончано је одбијањем тужбе, а о 5 тужби није одлучено до краја године.

4.5. Повратници по споразуму о реадмисији

Према евиденцији Министарства унутрашњих послова, у 2013. години, примљено је 10.232 захтева за реадмисију, од тога 7.649 захтева је одобрено, а у истом периоду по основу Споразума о реадмисији у Републику Србију повратак је остварило 7.516 држављана преко граничних прелаза.

Од укупног броја примљених захтева за реадмисију (10.232), у 2013. години, 45,91% захтева поднета је из СР Немачке, потом из Мађарске 29,57% и Шведске 7,57%. Што се полне структуре тиче, 65% чине мушкарци, док жене чине 35%. Када је у питању старосна структура пунолетна лица чине 65,62%, а малолетна 34,38%.

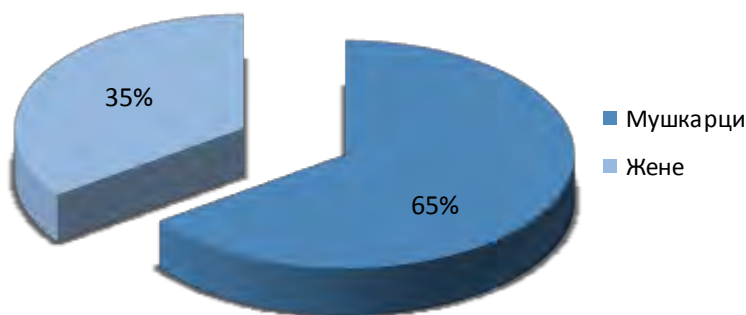
Табела 45: Захтеви за реадмисију према држави, полу и старости повратника у 2013. години

Држава молиља	Мушкарци		Жене		Укупно
	малолетни	пунолетни	малолетни	пунолетни	
СР Немачка	1.113	1.373	1.055	1.157	4.698
Мађарска	199	2.509	109	209	3.026
Шведска	213	198	187	177	775
Белгија	87	166	95	96	444
Швајцарска	90	129	85	94	398
Данска	51	77	58	61	247
Француска	50	91	35	46	222
Аустрија	12	115	13	21	161
Холандија	7	25	11	16	59
БиХ	7	22	5	6	40
Шпанија	1	34	1	2	38
Финска	7	8	10	7	32
Норвешка	3	17	3	5	28

Луксембург	5	6	4	3	18
Хрватска	-	14	-	-	14
Румунија	-	8	-	-	8
Италија	-	5	-	1	6
Словенија	-	4	-	-	4
Македонија	-	1	1	1	3
Словачка	-	3	-	-	3
Пољска	-	2	-	-	2
Канада	-	2	-	-	2
Чешка	-	1	-	-	1
Кипар	-	1	-	-	1
Португалија	-	-	-	1	1
Грчка	-	1	-	-	1
Укупно	1.845	4.812	1.672	1.903	10.232

Извор: Министарство унутрашњих послова

Графикон 8: Захтеви за реадмисију према полу повратника, 2013. година

Извор: Министарство унутрашњих послова

Од укупног броја одобрених захтева за реадмисију (7.649), у 2013. години, највећи број захтева (55,96%) одобрен је за повратак из СР Немачке, потом из Шведске (14,73%) и Мађарске (9,65%). Међу повратницима којима је одобрен захтев за реадмисију, мушкарци чине 60,66%, а жене 39,34%. Од укупног броја одобрених захтева већину чине пунолетна лица (4.644), а међу њима има највише пунолетних лица мушког пола (3.096), тачније 66,66%. Међу малолетницима којима је одобрен захтев (3.005) је 1.544 дечака и 1.461 девојчица.

Табела 46: Сагласности на захтеве за враћање држављана Републике Србије према Споразумима о реадмисији у 2013. години

Држава молиља	Мушкарци		Жене		Укупно
	малолетни	пунолетни	малолетни	пунолетни	
СР Немачка	1.021	1.247	980	1.032	4.280
Мађарска	30	1.040	16	41	1.127
Шведска	205	188	175	170	738
Белгија	79	140	82	77	378
Швајцарска	77	111	82	84	354
Данска	51	72	55	58	236
Француска	39	62	26	30	157
Аустрија	12	108	12	16	148
Холандија	7	23	11	16	57
БиХ	7	21	5	6	39
Финска	7	8	10	7	32
Норвешка	3	15	3	5	26
Шпанија	1	23	-	2	26
Луксембург	5	5	4	3	17
Хрватска	-	13	-	-	13
Италија	-	5	-	-	5
Словенија	-	4	-	-	4
Румунија	-	4	-	-	4
Словачка	-	2	-	-	2
Македонија	-	1	-	-	1
Пољска	-	1	-	-	1
Чешка	-	1	-	-	1
Кипар	-	1	-	-	1
Канада	-	1	-	-	1
Грчка	-	1	-	-	1
Укупно	1.544	3.096	1.461	1.548	7.649

Извор: Министарство унутрашњих послова

Од укупног броја повратника по основу Споразума о реадмисији који су у 2013. години остварили повратак преко граничних прелаза (7.516), чак 89,36%, односно 6.716 држављана вратило се у Републику Србију преко граничног прелаза СГП Београд (Аеродром „Никола Тесла“). Што се полне структуре тих повратника тиче 65,98% су мушкарци, а 34,02% су жене. Када је старосна структура у питању, од укупног броја повратника који су се у 2013. години вратили у Републику Србију

29,11% су малолетне особе, што представља значајно смањење у односу на 2012. годину када су малолетна лица чинила 73,01% повратника

Табела 47: Повратници који су се вратили у Републику Србију у 2013. години према граничном прелазу, полу и старости

Регионални центар (станица граничне полиције)	Држављани Републике Србије				Укупно
	Мушкарци		Жене		
	Пунолетни	Малолетни и	Пунолетни и	Малолетни	
СГП Београд	3.080	1.127	1.483	1.026	6.716
Према Мађарској	579	11	9	6	605
Према Хрватској	84	5	6	3	98
Према БиХ	45	-	4	4	53
Према Румунији	20	2	2	-	24
СГП Ниш	6	-	4	3	13
Према Црној Гори	-	-	6	1	7
Према Бугарској	-	-	-	-	-
Према Македонији	-	-	-	-	-
Укупно	3.814	1.145	1.514	1.043	7.516

Извор: Министарство унутрашњих послова

У истом периоду Канцеларији за реадмисију на Аеродрому „Никола Тесла” се обратило 2.577 лица (1.406 мушкараца и 1.171 жена), односно 870 породица ради добијања информација и пружања помоћи приликом повратка.

Табела 48: Број повратника евидентираних у Канцеларији за реадмисију, 2013. година

Лица/Породица	Укупно	Мушкарци	Жене
Број лица	2.577	1.406	1.171
Број породица	870	-	-

Извор: Комесаријат за избеглице и миграције

Највећи број повратника који су евидентирани у Канцеларији за реадмисију на Аеродрому „Никола Тесла” је из СР Немачке (54,75%) и Шведске (20,84%).

Табела 49: Повратници који су евидентирани у Канцеларији за реадмисију према држави из које су враћени, 2013. година

Држава	Број
СР Немачка	1.411
Шведска	537
Данска	382
Швајцарска	168
Француска	18
Финска	12
Аустрија	11
Белгија	10
Норвешка	8
Шпанија	5
Ирска	5
Холандија	4
Италија	3
Америка	1
Грчка	1
Исланд	1
Укупно	2.577

Извор: Комесаријат за избеглице и миграције

Графикон 9: Повратници који су евидентирани у Канцеларији за реадмисију према држави из које су враћени

Извор: Комесаријат за избеглице и миграције

У односу на 2012. годину у 2013. години повећан је број лица ромске националности. У 2012. години Роми су били заступљени са 61,84% у укупном броју повратника по Споразуму о реадмисији евидентираних од стране Комесаријата за избеглице и миграције, у 2013. години такође су најзаступљенији са 80,44% (2.073 лица). У 2012. години на другом месту били су повратници српске националности заступљени са 11,34%, а на трећем са 3,94% Бошњаци. У 2013. години повратници српске националности се и даље налазе на другом месту са 55

8,34% (215 лица), а Бошњаци на трећем месту са 3,88%. Можемо закључити да се тренд у односу на 2012. годину није променио.

Што се тиче старосне структуре повратника које је евидентирала Канцеларија за реадмисију, у 2013. години, највећи број повратника је из старосне групе од 0 до 14 година (39,08% од укупног броја евидентираних у Канцеларији за реадмисију).

Табела 50: Повратници који су евидентирани у Канцеларији за реадмисију према старости, 2013. година

Старост	%
0-14	39,08
15-29	24,84
30-39	18,20
40-49	10,87
50-64	6,56
65+	0,45
Укупно	100

Извор: Комесаријат за избеглице и миграције

Такође, води се евиденција о образовном профилу и радном статусу повратника. Од укупног броја, 57,08% повратника је незапослено, а мање од 1% је запослено. Осталих 42,12% су деца, ученици, студенти или пензионери.

Образовна структура повратника може бити узрок незапослености, јер само 1% има завршену вишу школу или факултет, док су 51,15% особа без завршене школе или са завршеном основном школом.

Табела 51: Повратници који су евидентирани у Канцеларији за реадмисију према радном статусу, 2013. година

Радни статус	%
Дете	31,66
Ученик	10,16
Студент	0,11
Запослен	0,08
Незапослен	57,08
Пензионер	0,19
Остало	0,72
Укупно	100

Извор: Комесаријат за избеглице и миграције

Табела 52: Повратници који су евидентирани у Канцеларији за реадмисију према образовном статусу, 2013. година

Образовни статус	%
Без школе	20,65
Непотпуна основна школа	32,82
Основна школа	30,50
Средња школа	14,66
Виша школа	0,77
Факултет	0,53

Остало	0,07
Укупно	100

Извор: Комесаријат за избеглице и миграције

4.6. Избеглице према Закону о избеглицама

У 2013. години у Републици Србији живело је 57.247 избеглица. Република Србија и даље представља државу која се налази на првом месту у Европи по броју избеглица.

Највећи број избеглица је из Хрватске (41.861). У периоду између 2012. и 2013. године избегличка популација смањена је за 9.161. Од тог броја 8.056 лица је из Хрватске, 1.099 из БиХ и 6 лица из Словеније.

Табела 53: Избегличка популација у Републици Србији према држави порекла, 2012. и 2013. година

Држава порекла	2012.	2013.
Хрватска	49.917	41.861
БиХ	16.414	15.315
Словенија	76	70
Македонија	1	1
Укупно	66.408	57.247

Извор: Комесаријат за избеглице и миграције

Подаци о старосној структури указују на значајну заступљеност старијих старосних кохорти, више од половине је старија од 50 година старости.

Табела 54: Избегличка популација у Републици Србији према старости, 2013. година

Старост	%
0-14	1,77
15-29	14,33
30-39	14,54
40-49	11,60
50-64	22,38
65+	35,38
Укупно	100

Извор: Комесаријат за избеглице и миграције

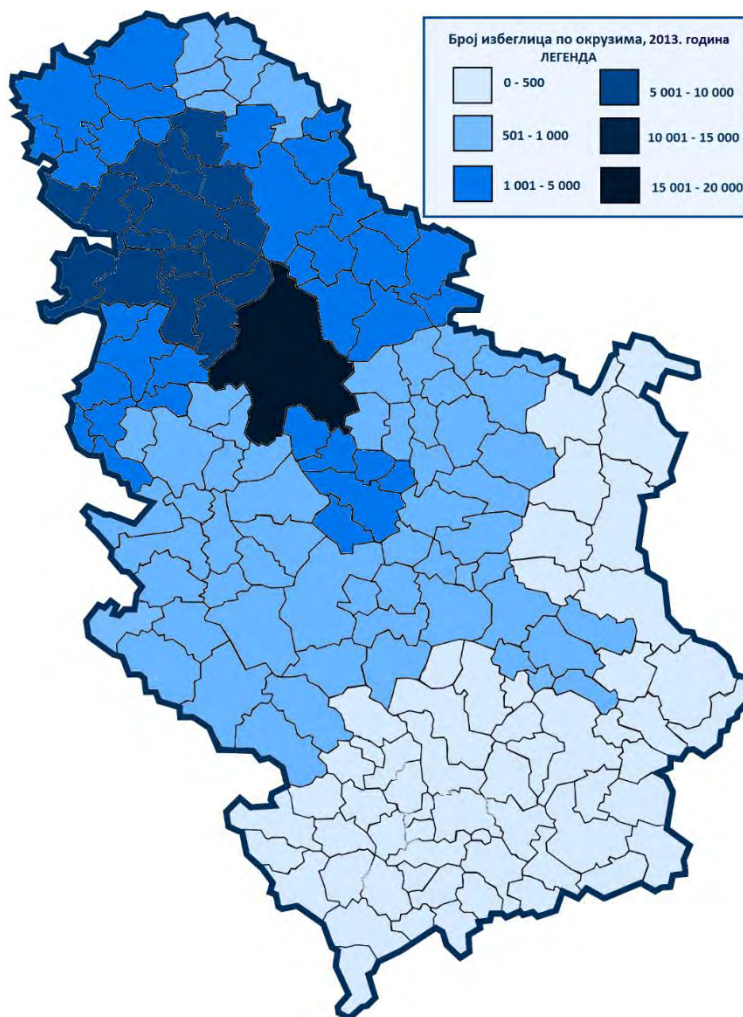
По подацима Комесаријата, највећи број избеглица живи у Београдском округу (16.590), затим у Сремском (8.855), Јужно-Бачком (8.509), Мачванском (3.625) и Западно-Бачком округу (3.227).

Табела 55: Број избеглица по окрузима у Републици Србији, 2013. година

Назив округа	Број избеглица
Северно-Бачки	1.409
Средњо-Банатски	1.684
Северно-Банатски	700
Јужно-Банатски	2.399
Западно-Бачки	3.227
Јужно-Бачки	8.509
Сремски	8.855
Мачвански	3.625
Колубарски	867
Подунавски	909
Браничевски	952
Шумадијски	1.179
Поморавски	947
Борски	354
Зајечарски	405
Златиборски	768
Моравички	919
Рашки	758
Расински	647
Нишавски	624
Топлички	196
Пиротски	146
Јабланички	261
Пчињски	167
Косовски	12
Косовско Митровачки	138
Београд	16.590
Република Србија укупно	57.247

Извор: Комесаријат за избеглице и миграције

Картограм 1: Број избеглица по окрузима у Републици Србији, 2013. година

Извор: Комесаријат за избеглице и миграције

4.7. Интерно расељена лица (ИРЛ)

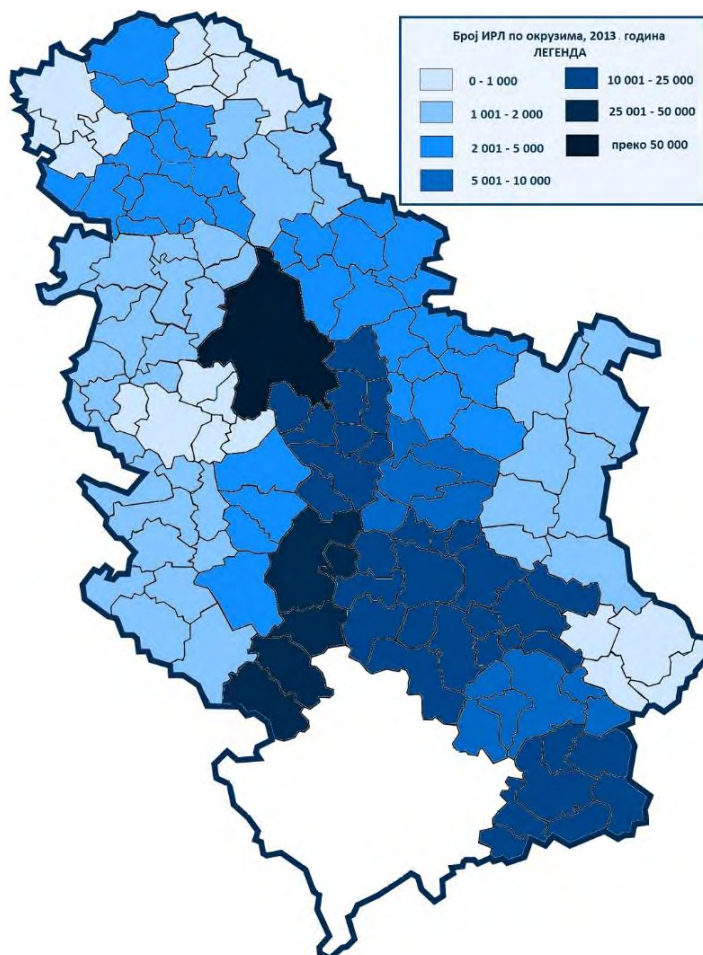
У 2013. години у Републици Србији живи 204.049 лица расељених са АП Косова и Метохије. Република Србија и даље представља државу која се налази на првом месту у Европи по броју ИРЛ. Највећа територијална заступљеност интерно расељених лица је у региону западне Србије и Шумадије, и у општинама које су најближе АП Косову и Метохији (нај неразвијенији делови Србије које карактерише висока стопа незапослености). У погледу етничке структуре, најбројнији међу расељеним лицима су Срби, а затим Роми, док Горанци, Бошњаци/Муслимани, Црногорци и остали чине мањински део популације. С обзиром да ИРЛ породице традиционално имају више деце, просечно ИРЛ домаћинство броји 4,16 чланова, домаћинство у потреби 4,42 (они којима је потребан неки вид помоћи због тешких и лоших услова живота/смештаја, ниских примања и неапослености), а ромско 5,21 члана.

Табела 56: Број интерно расељених лица по окрузима у Републици Србији, 2013. година

Назив округа	Број ИРЛ
Северно-Бачки	2.831
Средњо-Банатски	1.016
Северно-Банатски	254
Јужно-Банатски	1.955
Западно-Бачки	681
Јужно-Бачки	5.304
Сремски	1.170
Мачвански	997
Колубарски	882
Подунавски	11.085
Браничевски	2.344
Шумадијски	15.970
Поморавски	8.588
Борски	1.447
Зајечарски	1.562
Златиборски	1.761
Моравички	3.965
Рашки	30.472
Расински	9.929
Нишавски	12.374
Топлички	12.140
Пиротски	601
Јабланички	6.655
Пчињски	11.419
Београд	58.647
Република Србија укупно	207.049

Извор: Комесаријат за избеглице и миграције

Картограм 2: Број интерно расељених лица по окрузима у Републици Србији, 2013. година

Извор: Комесаријат за избеглице и миграције

У току 2013. године у АП Косово и Метохију су се вратила 233 расељена лица, (171 лица спонтано и 59 лица уз разне видове институционалне и међународне подршке) што представља смањење у односу на 2012. годину када се вратило 442 лица (305 спонтано и 137 лица уз разне видове институционалне и међународне подршке).

Што се тиче старосне структуре повратника, највећи број лица је у старосној групи од 15 до 29 година (31,76%) и од 30 до 49 година (26,61%).

Табела 57: Расељена лица која су се вратила у АП Косово и Метохију према општини повратка, полу и старости у 2013. години

Општина повратка	Пол	Свега	Старосна структура				
			0-14	15-29	30-49	50-64	65+
Гора	Ж	1	-	-	1	-	-
	М	1	-	-	-	1	-
Гњилане	Ж	12	2	4	4	-	2
	М	12	1	7	3	1	-
Исток	Ж	9	4	-	3	1	1

	М	7	2	3	2	-	-
Клина	Ж	9	3	2	2	1	1
	М	9	3	2	2	2	-
Косово Поље	Ж	2	1	-	1	-	-
	М	5	2	2	-	1	-
Косовска Каменица	Ж	10	2	2	4	2	-
	М	14	2	6	3	3	-
Липљан	Ж	6	1	3	1	1	-
	М	5	2	3	-	-	-
Ново Брдо	Ж	26	9	8	7	1	1
	М	25	7	7	8	3	-
Ораховац	Ж	-	-	-	-	-	-
	М	1	-	-	1	-	-
Призрен	Ж	19	4	7	4	3	1
	М	9	2	4	2	1	-
Штрпце	Ж	9	-	3	3	3	1
	М	8	3	1	3	-	1
Урошевац	Ж	9	2	4	1	2	-
	М	5	-	-	4	1	-
Витина	Ж	5	2	2	1	-	-
	М	8	4	2	2	-	-
Вучитрн	Ж	1	-	-	-	-	1
	М	1	-	-	-	-	1
Качаник	Ж	2	1	1	-	-	-
	М	1	-	1	-	-	-
Косовска Митровица	Ж	-	-	-	-	-	-
	М	2	-	-	1	-	1
Укупно		233	59	74	62	27	11

Извор: Канцеларија за Косово и Метохију

Табела 58: Расељена лица која су се вратила на АП Косово и Метохију у 2013. години – према општини и начину повратка

Општина повратка	Број лица Укупно	Начин повратка			
		Подржан	Организован	Спонтан	остало
Гњилане	24	22	1	1	-
Гора	2	-	-	2	-
Исток	16	1	-	15	-
Клина	18	10	-	8	-
Косово Поље	7	-	-	7	-
Ораховац	1	-	-	1	-
Призрен	28	-	-	25	3
Урошевац	14	-	-	14	-
Вучитрн	2	-	-	2	-

Качаник	3	-	-	3	-
Косовска Каменица	24	-	-	24	-
Витина	13	-	-	13	-
Липљан	11	9	-	2	-
Ново Брдо	51	7	-	44	-
Штрпце	17	4	5	8	-
Косовска Митровица	2	-	-	2	-
Укупно	233	53	6	171	3

Извор: Канцеларија за Косово и Метохију

B5: Статистика о унутрашњим миграцијама

Према процени Републичког завода за статистику укупан број становника у Републици Србији током протеклих 12 година смањено се за преко 339.000 људи. Иако се број становника у градовима повећао за преко 57.000, у селима је број становника опао за преко 395.000 особа. Укупна полна структура становништва остаје углавном непромењена са 51,3% жена и 48,7% мушкараца.

Табела 59: Процене броја становника у Републици Србији за период 2001-2013. године, према типу насеља и полу

	Број становника (30.06.)			У градским насељима			У осталим насељима		
	Укупно	Мушко	Женско	Укупно	Мушко	Женско	Укупно	Мушко	Женско
2001	7.503.433	3.648.533	3.854.900	4.215.583	2.016.029	2.199.554	3.287.850	1.632.504	1.655.346
2002	7.500.031	3.647.190	3.852.841	4.233.303	2.023.817	2.209.486	3.266.728	1.623.373	1.643.355
2003	7.480.591	3.637.789	3.842.802	4.239.980	2.026.423	2.213.557	3.240.611	1.611.366	1.629.245
2004	7.463.157	3.629.194	3.833.963	4.249.544	2.030.310	2.219.234	3.213.613	1.598.884	1.614.729
2005	7.440.769	3.618.040	3.822.729	4.257.878	2.033.178	2.224.700	3.182.891	1.584.862	1.598.029
2006	7.411.569	3.603.698	3.807.871	4.263.386	2.034.616	2.228.770	3.148.183	1.569.082	1.579.101
2007	7.381.579	3.588.957	3.792.622	4.270.400	2.037.012	2.233.388	3.111.179	1.551.945	1.559.234
2008	7.350.222	3.573.814	3.776.408	4.275.245	2.038.642	2.236.603	3.074.977	1.535.172	1.539.805
2009	7.320.807	3.560.048	3.760.759	4.279.035	2.039.934	2.239.101	3.041.772	1.520.114	1.521.658
2010	7.291.436	3.546.374	3.745.062	4.283.985	2.041.975	2.242.010	3.007.451	1.504.399	1.503.052
2011	7.258.753	3.530.924	3.727.829	4.286.114	2.042.566	2.243.548	2.972.639	1.488.358	1.484.281
2012	7.199.077	3.505.713	3.693.364	4.273.980	2.039.174	2.234.806	2.925.097	1.466.539	1.458.558
2013	7.164.132	3.488.466	3.675.666	4.272.059	2.037.550	2.234.509	2.892.073	1.450.916	1.441.157

Извор: РЗС

Подаци о унутрашњим миграцијама се прикупљају за сва лица која се трајно пресељавају унутар граница Републике Србије (без података за АП Косово и Метохију) и потом подnose пријаву - одјаву пребивалишта Министарству унутрашњих послова у чијој је надлежности вођење евиденције пребивалишта.

Укупан број лица која су мигрирала у оквиру граница Републике Србије је око 125.000 у 2013. години (досељена/одсељена лица).

Табела 60: Упоредни преглед досељеног и одсељеног становништва у Републици Србији према полу, 2013. година⁷

		2013.		
		Укупно	Мушко	Женско
Србија-север (Београдски регион и Регион Војводине)	Досељено	79.615	35.707	43.908
	Одсељено	72.253	32.749	39.504
Србија-југ ⁸ (Регион Шумадије и Западне Србије и Регион Јужне и Источне Србије)	Досељено	45.083	18.718	26.365
	Одсељено	52.445	21.676	30.769

Извор: РЗС

Што се тиче полне структуре досељеног становништва, у односу на мушкарце, жене у нешто већем проценту мигрирају. На основу ових података можемо препознати тренд унутрашњих миграција из осталих у градска насеља, како међу женама, тако и међу мушкарцима.

Табела 61: Мигрантско становништво према типу насеља и полу, 2013. година (унутрашње миграције)

Област	Типнасеља	Досељено у %		Одсељено у %	
		Мушко	Женско	Мушко	Женско
Србија-север	Градска	45	55	47	53
	Остала	43	57	41	59
Србија-југ	Градска	43	57	44	56
	Остала	40	60	39	61
Република Србија	Градска	45	55	46	54
	Остала	42	58	40	60

Извор:РЗС

Табела 62: Мигрантско становништво по полу, 2013. година (унутрашње миграције)

Област	Досељено у %		Одсељено у %	
	Мушко	Женско	Мушко	Женско
Србија-север	45	55	45	55
Србија-југ	42	58	41	59
Република Србија	44	56	44	56

Извор:РЗС

Што се старосне структуре тиче, можемо закључити да највећи број миграната припада старосној групи од 15 до 64 година, док су на другом месту лица млађа од 15 година. Резултат оваквог кретања становништва има за последицу промену у

⁷ Од 2013. године РЗС води статистику на основу нове територијалне поделе Републике Србије (Србија Север и Србија Југ)

⁸ Републички завод за статистику од 1998. године не располаже подацима за АП Косово и Метохију, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију.

старосној структури становништва посматрано до нивоа насеља, која представља најважнију структуру становништва са становништва демографског развоја једне земље.

Табела 63: Мигрантско становништво према старосним групама у Републици Србији, 2013. година (унутрашњемиграције)

Старост	Република Србија	Србија-север	Србија-југ
	Досељени		
0-14	18.919	12.487	6.432
15-64	98.653	62.775	35.878
65 и више	7.126	4.353	2.773
	Одсељени		
0-14	18.919	12.412	6.507
15-64	98.653	55.669	42.984
65 и више	7.126	4.172	2.954

Извор: РЗС

Б6. Закључак

- У погледу имиграције Република Србија још увек није земља дестинације, чак ни међу земљама у региону, поготово за мигранте којима је циљ запослење. Државе из којих долази највише имиграната у 2013. години су Кина, Руска Федерација, Румунија, Македонија и Либија.
- Република Србија остаје изразито емиграциона земља и највећи део њене дијаспоре живи у СР Немачкој, Аустрији, Швајцарској, САД-у, Канади и Аустралији. Према подацима Народне банке Србије, из дијаспоре је у првих 11 месеци 2013. године у Србију послато 2,77 милијарди евра дознака.
- Након ступања на снагу јединственог Споразума о реадмисији са ЕУ 1. јануара 2008. године, велики број држављана Републике Србије бива враћен из земаља ЕУ. Међу овим лицима има особа које су изгубиле законски основ боравка на територији неке од држава чланица ЕУ, али се ипак доминантно ради о лицима која су затражила азил на територији држава чланица ЕУ након визне либерализације. Од укупног броја примљених захтева за реадмисију највише је поднето из СР Немачке, Мађарске и Шведске. Највећи број повратника који су евидентирани у Канцеларији за реадмисију на Аеродрому „Никола Тесла” је из СР Немачке, Шведске и Данске.
- Република Србија је у последњих пар година постала све значајнија и фреквентнија транзитна земља за бројне мигранте из Азије и Африке који желе да стигну у земље ЕУ, па је и број исказаних намера за азила у порасту, а такође се очекује и даљи пораст у будућности. У протекле две године (2012. и 2013. године) драстично је повећан број тражилаца азила из ратом погођених подручја и земаља у којима се систематски крше основна људска права: Сирије, Еритреје, држава западне Африке, док су држављани Авганистана, Пакистана, Сомалије и земаља Магреба (Алжир, Мароко, Тунис)

константно присутни током свих година постојања азилног система Србије у значајном уделу.

- У Републици Србији још увек је актуелно питање избеглишта и интерног расељења. Праћењем тренда из 2009. године увиђа се да се број избеглица смањује за око 10.000 годишње, док број ИРЛ остаје углавном непромењен. Имајући у виду немогућност одрживог повратка, интерно расељење остаје велики изазов за Републику Србију. Смањење броја избеглица, није резултат повратка тих лица у државе претходног пребивалишта, већ процеса интеграције у Републици Србији.
- Промене у броју становника у Републици Србији делимично су узроковане ниским, односно негативним природним прираштајем, што је последица ниског наталитета (међу најнижим у европским земљама) и високог морталитета, депопулацијом аграрних крајева, као и одливом становништва у иностранство (економске миграције, одлив мозга, итд.) на привремени рад/боравак који све више има карактер трајног останка, а који је стално присутан од седамдесетих година, слабијег или јачег интензитета.

Прилог 1: Листе табела и графикана

Табеле

Табела 1: Издате визе у 2013. години према држављанству и полу подносиоца захтева за визу. Извор: Министарство спољних послова.

Табела 2: Прекогранична покретљивост у Републици Србији у 2013. години. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Табела 3: Државе чији су држављани најбројнији у имигрантској популацији у Републици Србији у 2012. и 2013. години. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Табела 4: Најбројнија имигрантска популација у Републици Србији у 2012. и 2013. години, према држављанству и полу. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Табела 5: Лица којима је издато одобрење за привремени боравак први пут, према држављанству у 2013. години. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Табела 6: Одобрења привременог боравка издата први пут према основи одобрења, 2012. и 2013. година. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Табела 7: Одобрења привременог боравка на основу рада издата први пут 2012. и 2013. године, према држављанству. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Табела 8: Одобрења привременог боравка на основу спајања породице издата први пут, 2012. и 2013. година. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Табела 9: Одобрења привременог боравка по основу школовања издата први пут, 2013. година. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Табела 10: Одобрења привременог боравка издата први пут према полу, за 2012. и 2013. годину. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Табела 11: Одобрења привременог боравка важећа на крају 2013. године, према држављанству. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Табела 12: Одобрења привременог боравка важећа на крају 2013. године, према основи одобрења. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Табела 13: Странци стално настањени у Републици Србији у 2013. години, према држављанству. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Табела 14: Странци стално настањени у Републици Србији према основи настањења у 2012. и 2013. години. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Табела 15: Страни држављани који су у Републици Србији боравили по основу рада у 2013. години, према држављанству. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Табела 16: Број издатих радних дозвола странцима са привременим боравком у 2013. години, према држављанству. Извор: НСЗ.

Табела 17: Број издатих радних дозвола странцима са сталним боравком у 2013. години, према држављанству. Извор: НСЗ.

Табела 18: Странци који су се налазили на евиденцији НСЗ 31.12. 2013. године, према држављанству. Извор: НСЗ.

Табела 19: Странци који су се налазили на евиденцији НСЗ 31.12. 2013. године, према старости. Извор: НСЗ.

Табела 20: Странци који су се налазили на евиденцији НСЗ 31.12.2013. године, према образовању. Извор: НСЗ.

Табела 21: Странци који су се пријавили на евиденцију НСЗ у 2013. години, према држављанству. Извор: НСЗ.

Табела 22: Странци са важећим дозволама за привремени боравак на основу школовања, на крају 2013. године, према држављанству. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Табела 23: Новопримљени држављани Републике Србије у 2013. години, према претходном држављанству. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Табела 24: Држављани Републике Србије који живе у земљама чланицама ЕУ у 2012. и 2013. години према полу.

Извор: Еуростат <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/population/data/database>

Табела 25: Држављани Републике Србије који живе у земљама чланицама ЕУ у 2012. и 2013. години према старости.

Извор: Еуростат <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/population/data/database>

Табела 26: Лица чији је улазак у Републику Србију одбијен, према држављанству и разлогу одбијања у 2013. години. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Табела 27: Лица чији је улазак у Републику Србију одбијен, према држављанству и разлогу одбијања у 2012. години. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Табела 28: Број лица којима је изречена мера отказа боравка у 2012. и 2013. години, према држављанству. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Табела 29: Број држављана других држава и лица без држављанства којима је изречена заштитна мера удаљења странца са територије Републике Србије, према држављанству, 2013. година. Извор: Министарство правде и државне управе.

Табела 30: Број држављана других држава и лица без држављанства којима је изречена заштитна мера удаљења странца са територије Републике Србије, према старости, 2013. година. Извор: Министарство правде и државне управе.

Табела 31: Број држављана других држава и лица без држављанства којима је изречена заштитна мера удаљења странца са територије Републике Србије, према разлогу удаљења, у 2013. години. Извор: Министарство правде и државне управе.

Табела 32: Држављани других држава и лица без држављанства којима је изречена мера безбедности протеривања из земље због кривичног дела, према старости, 2013. година. Извор: Министарство правде и државне управе.

Табела 33: Жртве трговине људима према држављанству, 2012. и 2013. година. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Табела 34: Жртве трговине људима према полу и старости, 2012. и 2013. година. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Табела 35: Жртве трговине људима према врсти експлоатације и полу, 2012. и 2013. година. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Табела 36: Приказ идентификованих експлоатисаних жртава трговине људима према доминантној врсти експлоатације, узрасту и полу, 2013. година. Извор: Служба за координацију заштите жртава трговине људима

Табела 37: Структура идентификованих жртава трговине људима у односу на пол и статус експлоатисане и потенцијалне жртве, 2013. година. Извор: Служба за координацију заштите жртава трговине људима

Табела 38: Приказ структуре идентификованих експлоатисаних жртава трговине људима у односу на земљу експлоатације и узраст, 2013. година. Извор: Служба за координацију заштите жртава трговине људима

Табела 39: Број пресуда против лица која су починила трговину људима изречених у 2012. и 2013. години, према врсти пресуде. Извор: Министарство правде и државне управе

Табела 40: Број лица која су осуђена за кривично дело трговине људима, према старости, 2013. година. Извор: Министарство правде и државне управе.

Табела 41: Лица која су изразила намеру да траже азил у Републици Србији у 2013. години према држављанству. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Табела 42: Исказане намере да се тражи азил према месту изражавања намере, 2013. година. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Табела 43: Број поднетих захтева за азил према држављанству, 2013. година. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Табела 44: Првостепене одлуке о захтевима за азил према врсти одлуке у 2012. и 2013. години. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Табела 45: Захтеви за реадмисију према држави, полу и старости повратника у 2013. години. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Табела 46: Сагласности на захтеве за враћање држављана Републике Србије према Споразумима о реадмисији у 2013. години. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Табела 47: Повратници који су се вратили у Републику Србију у 2013. години према граничном прелазу, полу и старости. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Табела 48: Број повратника евидентираних у Канцеларији за реадмисију, 2013. година. Извор: Комесаријат за избеглице и миграције.

Табела 49: Повратници који су евидентирани у Канцеларији за реадмисију према држави из које су враћени, 2013. година. Извор: Комесаријат за избеглице и миграције.

Табела 50: Повратници који су евидентирани у Канцеларији за реадмисију према старости, 2013. година. Извор: Комесаријат за избеглице и миграције.

Табела 51: Повратници који су евидентирани у Канцеларији за реадмисију према радном статусу, 2013. година. Извор: Комесаријат за избеглице и миграције.

Табела 52: Повратници који су евидентирани у Канцеларији за реадмисију према образовном статусу, 2013. година. Извор: Комесаријат за избеглице и миграције.

Табела 53: Избегличка популација у Републици Србији према држави порекла, 2012. и 2013. година. Извор: Комесаријат за избеглице и миграције.

Табела 54: Избегличка популација у Републици Србији према старости, 2013. година. Извор: Комесаријат за избеглице и миграције.

Табела 55: Број избеглица по окрузима у Републици Србији, 2013. година. Извор: Комесаријат за избеглице и миграције.

Табела 56: Број интерно расељених лица по окрузима у Републици Србији, 2013. година. Извор: Комесаријат за избеглице и миграције.

Табела 57: Расељена лица која су се вратила у АП Косово и Метохију према општини повратка, полу и старости у 2013. години. Извор: Канцеларија за Косово и Метохију.

Табела 58: Расељена лица која су се вратила на АП Косово и Метохију у 2013. години – према општини и начину повратка. Извор: Канцеларија за Косово и Метохију.

Табела 59: Процене броја становника у Републици Србији за период 2001 - 2013. године, према типу насеља и полу. Извор: РЗС.

Табела 60: Упоредни преглед досељеног и одсељеног становништва у Републици Србији према полу, 2013. година. Извор: РЗС.

Табела 61: Мигрантско становништво према типу насеља и полу, 2013. година (унутрашње миграције). Извор: РЗС.

Табела 62: Мигрантско становништво по полу, 2013. година (унутрашње миграције). Извор: РЗС.

Табела 63: Мигрантско становништво према старосним групама у Републици Србији, 2013. година (унутрашње миграције). Извор: РЗС.

Графикони

Графикон 1: Имигранти у Републици Србији 2013. године према држављанству. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Графикон 2: Одобрења привременог боравка важећа на крају 2013. године, према основу одобрења. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Графикон 3: Странци стално настањени у Републици Србији, према основу настањења у 2012. и 2013. години. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Графикон 4: Кретање у броју жртава трговине људима од 2009. до 2013. године. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Графикон 5: Жртве трговине људима 2013. године, према полу. Извор: Министарство унутрашњих послова.

Графикон 6: Број лица која су изразила намеру да траже азил у Републици

Србији од 2009. до 2013. године. Извор: Министарство унутрашњих послова.
Графикон 7: Број поднетих захтева за азил од 2009. до 2013. године. Извор:
Министарство унутрашњих послова.

Графикон 8: Захтеви за реадмисију према полу повратника, 2013. година. Извор:
Министарство унутрашњих послова.

Графикон 9: Повратници који су евидентирани при Канцеларији за реадмисију
према држави из које су враћени. Извор: Комесаријат за избеглице и миграције.

Картограми

Картограм 1: Број избеглица по окрузима, 2013. година. Извор: Комесаријат за
избеглице и миграције.

Картограм 2: Број интерно расељених лица по окрузима, 2013. година. Извор:
Комесаријат за избеглице и миграције.